M. Turhan Tan'ın
Müessesemiz tarafından çıkarılan en son eserleri
Hurrem Sultan 150 Kr.
Viyana Dönüşü 150 »
Kadın Avcısı 100 »
Tarihî Musahabeler 75 »
Tarihte Türkler için söylenen büyük sözler 25 »
— Cumhuriyet Matbaası —

Cumhuriyet

Onyedinci yıl sayı: 5775

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

Pazar 9 Haziran 1940

Muazzam Bir Alman Taarruzu

Oise nehri boyunda 4000 tank ve bir milyon askerle yapılan dünkü müthiş hücum ikinci müdafaa hatlarında tahdid edildi

Amerikada tezahürat!

Halk müttefiklere yardım için Roosevelt'le beraber...

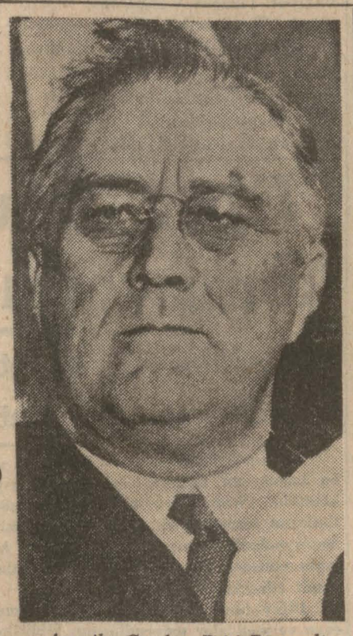

Amerika Cumhur Reisi Roosevelt

2000 tayyare verildi, 6000 daha yapılıyor

Portekize gelen Amerika Amiralı, Amerikan donanmasının harekete hazır olduğunu söyledi

Nevyork, 8 (a.a.) — Bütün matbuat, muhalif matbuat da dahil olmak üzere Ruzvelt'in müttefiklere mümkün olan bütün malzemenin verilmesine dair olan kararını hararetle karşılamıştır. Ruzvelt'in kararı hususî ve umumî bütün mekteb ve Üniversitelilerin tezahüratile takviye edilmiştir.

Müttefiklere 8 bin tayyare satıldı

Londra, 8 (a.a.) — Müttefikler Amerika Birleşik Devletlerine sekiz bin tayyare ısmarlamışlardır. Bunlardan iki bini teslim olunmuştur. Tank imalâtı hakkında tahkikatta bulunmak üzere Kanadalı mühendisler, pek yakında, İngiltereye geleceklerdir.

Bitaraflara satılan tayyareler de müttefiklere verilmek isteniyor

Nevyork, 8 (a.a.) — Nevyork Times gazetesinin Vaşington muhabiri bir Fransız tayyare gemisinin bir Kanada limanına gelerek 50 aded Curtisswright bombardıman tayyaresi yükleyeceğini bildirmektedir. Birleşik Amerikadaki müttefiklerin mübayaa komisyonu evvelce meselâ İsveç gibi bitaraflarca sipariş edilmiş olup yeni inşa edilmiş bulunan tay-

[Arkası sahife 4 sütun 7 de]

Beynelmilel Muvazene, mevhum Bir kuvvet değildir, Ve olamaz!

Büyük devletlerden herhangi birinin ihtirası Balkanlar istikametine teveccüh ettiği gün, ucu bucağı gelmez bir kızılca kıyametin koptuğu gün olur. Niçin? Çünkü milletlerarası muvazenesinin bozuluşu burada en hassas noktasına dokunmuş olur. Balkanlarda ve Akdenizde statükoyu muhafaza etmekten başka selâmet çaresi yoktur.

İtalyanın harbe iştirakile Balkanlar sulhunun tehlikeye girmesi ihtimaline karşı Moskovanın sesi daha yüksek ve daha kat'i aksetmekte gecikmedi. Bir zamanlar İtalya -bilhassa Rusyayı kasdederek- Balkanlara haricden gelebilecek tecavüz ve istilâ hareketlerine asla müsaade edemiyeceğini mükerreren ve kuvvetle ilân etmişti. Hakikati halde Balkanlara Almanyanın inmesi dahi İtalya için büyük bir tehlike teşkil edeceği muhakkak olduğundan o zaman İtalyanın umumî mahiyetteki bu ilânlarının Almanyaya da şamil sayılmasında mantıksızlık olamazdı. Bu Balkanlarla onu çevreleyen sahalar hakikaten çok dikenli mıntakalardır. İtalyanın o zamanki iddialarını ciddiye alsak böyle bir hareket hattile bu devletin kendi menfaatlerine uygun bir yolda yürüdüğüne hükmetmek mümkün olurdu. Çünkü Balkanlar demek, Adriyatik ve Akdeniz demektir.

Fakat aynı zamanda ve aynı sebeblere munzam daha şamil alâbeblere munzam daha şamil alâkalardan dolayı Balkanlar ve havalisi İngiltere ile Fransa için de aynı hayatî ehemmiyeti haiz olduğu gibi bilhassa Rusya için diğer devletlerinkine faik bir emniyet kıymetini taşır: Umumî heyetile Balkanlar, Yakınşark ve Akdeniz bakımlarından.

Büyük devletlerden herhangi birinin ihtirası Balkanlar istikametine teveccüh ettiği gün, ucubucağı gelmez bir kızılca kıyametin koptuğu gün olur. Niçin?.. Çünkü milletlerarası muvazenesinin bozuluşu burada en hassas noktasına dokunmuş olur. Balkanlarda ve Akdenizde statükoyu muhafaza etmekten başka selâmet çaresi yoktur. Milletler arasındaki muvazene kanunu kat'iyetle bunu âmirdir. Görüyorsunuz ki bu muvazene kanunu mevhum bir kuvvet değildir. Bu kuvvet, milletlerarası hayatının en açık ve en kahir realitesini teşkil eder.

Yeni harb şimdiye kadar olan safhalarında daima cihanşümul olabilecek bir mahiyet saklamakla beraber Almanyanın Fransa ve İngiltere ile mücadelesi şekline inhisar ettiği müddetçe bu cihanşümul mahiyet filî bir sahaya intikal edememekte idi. Fransa ile İngilterenin muvaffakiyetle mukabeleleri devam ettiği müddetçe vaziyet bu şeklini muhafaza edebilirdi. Almanya ölçüsüz hesablarında muvaffak olamayınca ise mesele kalmazdı.

Almanyanın son Holanda, Belçika ve Lüksemburg istilâlarını takiben şimalî Fransaya girmesi ve Manş sahillerine ulaşarak şimdi kat'î mahiyetli olmasını istediği en şiddetli bir harbe tutuşması bütün dünya milletlerinin gözlerini dört açmalarına sebeb oldu. Niçin?.. Çünkü milletlerarası muvazenesi en tehlikeli surette bozulmak ihtimallerile göründü. Amerika, ayaklan-

YUNUS NADİ

[Arkası sahife 3 sütun 3 te]

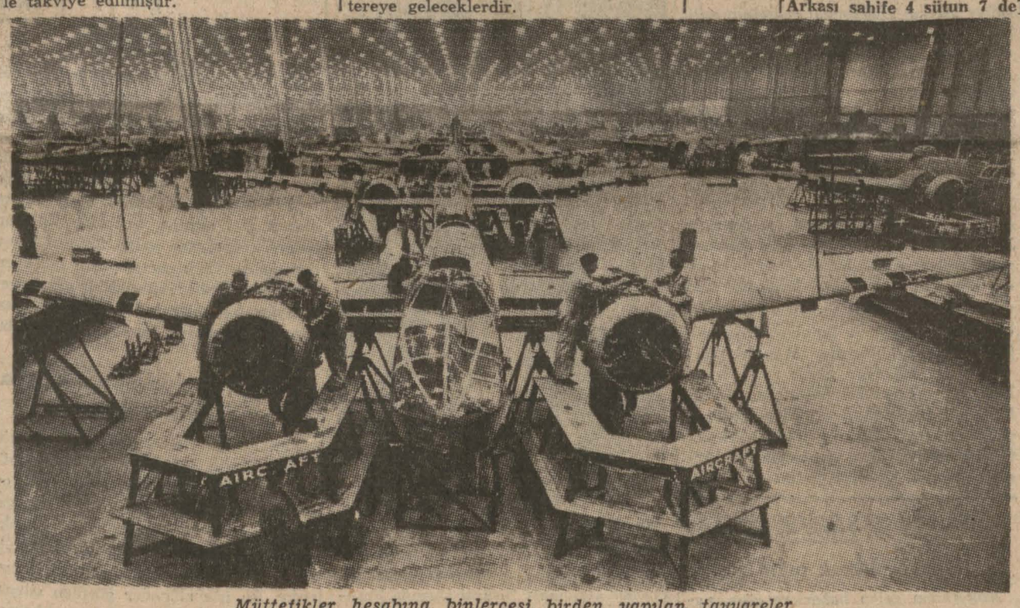

Müttefikler hesabına binlercesi birden yapılan tayyareler

İtalya, tarihî kararını nihayet yarın veriyor!

Mussolini müttefiklere kısa bir mühlet tayin ve arkasından harb ilân edecekmiş

Amerika ile seferlerini tatil eden İtalyan vapurlarından Konte di Savoia ve cenub cephesi kumandanı Mareşal De Bono

Nevyork 8 (Hususî) — Romadan bildirildiğine göre, İtalya Başvekili Mussolini pazartesi günü bir nutuk irad edecektir. Tahminlere göre Mussolini müttefiklere kısa mühletli bir ültimatom vererek derhal harbe girileceğini ilân edecektir.

Laval'in Roma seyahati

İtalyan dostu olmakla maruf eski Fransız Başvekili Laval'in hususî bir memuriyetle Romaya seyahat edeceği hakkındaki şayialar salâhiyettar Fransız mehafilinde tekzib edilmektedir. Şayiayı çıkaran İtalyan mehafilinde ise Fransız Başvekilinin emrile Laval'in Romayı ziyaret edeceği, fakat Fransanın artık çok geç kalmış bir vaziyette bulunduğu beyan edilmektedir.

Romada hava hücumu korkusu

Nevyork, 8 (Hususî) — Romada hava

[Arkası sahife 4 sütun 6 da]

Sir Stafford Cripps Bükreş'e vardı

İngilterenin yeni Moskova elçisi Sofyada da siyasî temaslar yaptı

Sofya, 8 (a.a.) — Sofya İngiliz elçiliği bildiriyor: Moskovaya sefir olarak tayin edilen M. Stafford Cripps, Atinadan hareket ederek Moskovaya gitmek üzere 6 haziranda Sofyaya gelmiştir. M. Stafford Cripps'in Sofyada hiçbir vazifesi yoktur. Maamafih, Bulgar merkezi hükûmetinde bulunmasından bilistifade, Heyeti Vekile Reisi Profesör Filov'u ve Hariciye Vekili İvan Popof'u ziyaret etmiştir. M. Cripps, hafta sonu tatilini Bükreş İngiliz elçisi nezdinde geçirmek üzere bu gün mezkûr şehre müteveccihen hareket etmiştir.

Flandres kahramanlarına madalya veriliyor

Londra, 8 (a.a.) — Resmî gazete dün akşam harb hizmetleri için donanmaya verilen madalyaların ilk uzun listesini neşretmiştir. Ouvres üssü kumandanı Vis Amiral Bertrame Rome Ramsay'e Banyo nişanının şövalye rütbesi tevcih edilmiştir.

Yugoslav - Sovyet yakınlaşması

M. Lavrentiyef yeni müzakerelerin ihzarı için Moskovaya gitti

Bükreş, 8 (a.a.) — Rus - Yugoslav ticaret muahedesi müzakeratına iştirak etmiş olan Sofya Sovyet elçisi M. Lavrentiyef, Moskovaya gitmek üzere dün Bükreşten geçmiştir. Bükreş Sovyet elçiliği ile rabıtası olan mehafilde söylenildiğine göre, Lavrentief Moskovada Rus - Yugoslav politik itilâfı hakkında görüşmeler yapacaktır.

[Arkası sahife 4 sütun 7 de]

Müheyyic tafsilât

Alman fırkaları omuz omuza sel halinde hücum ediyordu

15 metreye kadar inerek saatlerce bombardıman eden 150 şer tayyarelik müttefik filoları Almanlara korkunc zayiat verdirdi

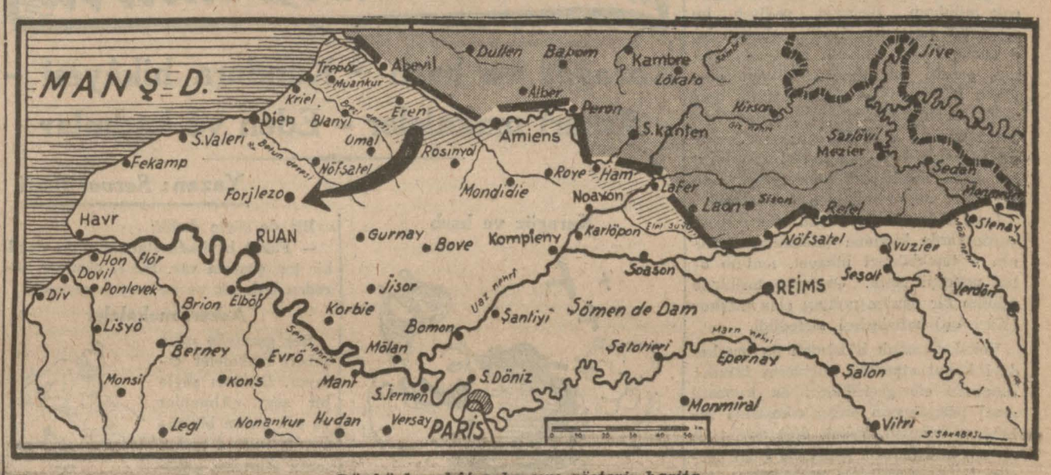

Dünkü harekât saha sını gösterir harita

Dünkü taarruz ve hava harekâtı

Paris 8 (Hususî) — Almanlar bugün öğleden sonra cepheye 20 fırka takviye kuvveti getirmiş ve bunların iştirakile kuvvetli hücumlarda bulunmuştur. Fransız kıtaatı, nispetsiz kuvvetlerin hücumu karşısında araziyi adım adım müdafaa ederek kumandanlığın plânı mucibince evvelce tespit edilen mevzilere çekilmektedir.

150 müttefik bombardıman tayyaresi, Fransız ve İngiliz avcı tayyarelerinin refakatinde düşman kuvvetlerine hücum ederek Alman motörlü kıtaatını ve piyadeleri top ve mitralyöz ateşine tutmuştur. Düşmana ağır zayiat verdiren tayyareler, ayrıca Somme nehri üzerindeki bütün köprüleri tahrib etmişlerdir.

Düşman motörlü cüzütamları üçer

[Arkası sahife 4 sütun 1 de]

Fransız Ordusunun sözü

«Ricat yok, mevziî bir çekilme vardır, vaziyet şayanı memnuniyettir»

Paris 8 (a.a.) — Fransız askerî sözcüsü, bu akşam Reuter muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

«— Muharebe devam ediyor. Neticeyi henüz bilmiyoruz, fakat vaziyet şayanı memnuniyettir. Ricat yoktur. Yalnız mevzuu bahis olan Aumale-Noyon hattı üzerine stratejik bir geri çekilmedir.»

Paris 8 (a.a) — Havas saat 24 te bildiriyor:

Yalnız 150 kilometre genişliğinde bir cephe üzerinde, bu sabah, dört bin tank ve bir milyon kadar insan hücuma kalkmıştır. Alman askerleri, ecdadları Tötonlar gibi, omuz omuza ileri yürümekte ve tehlikeden en ziyade sarhoş olanlar, en ziyade ayık kalanları, Fransız makineli tüfeklerinin ve toplarının ateşi altında ilerlemektedir. Almanlar, sabah şafakla beraber, Fransız kıtalarının dün akşam istinad noktalarını tahliye etmiş oldukları Amiens ve Roye'un cenubundaki mıntakadan ileri atılmışlar ve solda Bresle nehrine dayanmak suretile Aumale ile Noyon arasında tesis edilmiş olan yeni mevzilere çarpmışlardır.

Cehennemî bir manzara

Bu insan kütlelerine açılan seri otomatik silâhların ateşi dolayısile ve ayni zamanda, muharebe meydanına 15 - 20 metre yüksekten kelimenin tam manasile hâkim olan, piyade hücum dalgalarını mitralyözliyen, topla tanklara hücum eden ve kollar üzerine bombalar atan Fransız ve İngiliz hava kuvvetlerinin kütlevî müdahalesi dolayısile, Almanların kayıbları muazzamdır.

Geri çekilme emri

Fransız kıtaları, adedce azlıklarına rağmen, kısa ve şiddetli mukabil hücumlarla mevzileri kurtarmak için istinad noktalarından dışarı çıkmakta tereddüd etmemişlerdir. Fakat, akaşma doğru, Alman kuvvetlerinin bu sıkı seylânı karşısında, kumandanlık, geri çekilme emri vermiş, bu emir, tam bir intizamla yapılmıştır.

Aisne üzerindeki taarruz

Almanlar, gene bir çok taze fırkalar ve tanklarla, Aisne üzerinde de şiddetli bir taarruza kalkmışlardır. Çarpışmalar, burada da şiddetli olmuş ve bazı noktalarda, Almanlar Aisne'ye varmışlar ve cenub sahilinde küçük bir köprü başı tesis etmişlerdir. Bu köprü başı ,halen şiddetli bir Fransız mukabil hücumuna hedef teşkil eylemektedir.

Bulut halinde gezen hava filolarının bombardımanları

Hava kuvvetleri, kara kuvvetlerile sıkı surette işbirliği yapmıştır. Hava kuvvetlerinin faaliyeti, Almanların hemen gerilerinde çok şiddetli olmuştur. Fransız bombardıman tayyareleri, İngiliz bombardıman tayyarelerile sıkı irtibat halinde, bulut halinde avcı tayyarelerinin himayesinde 150 tayyarelik filolar halinde, Alman kolları, insan ve tank dalgaları üzerine muazzam infilâk bombaları yağdırmışlardır.

Berlin bombardıman edildi

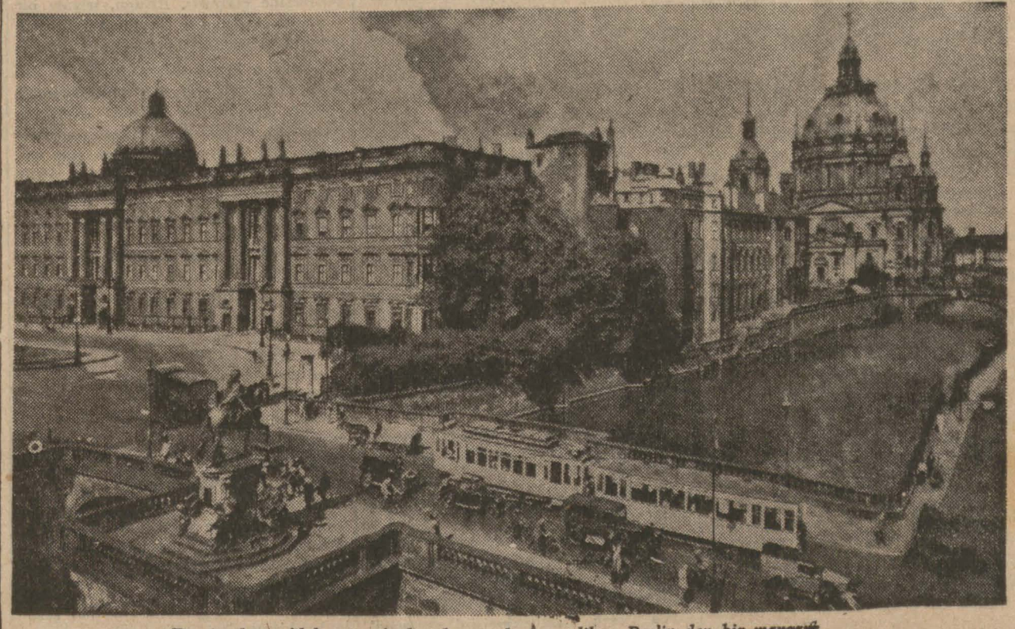

Fransız hava filoları tarafından bormardıman edilen Berlin den bir manzara

TARİHTE Türkler ve İngilizler

Tarihî tefrika: 28 Yazan: ZIYA ŞAKİR

Yeni sefir Sör Siton

Diğer selefleri gibi Türkler tarafından parlak merasimle istikbal edildi

Prens Üjen, tam zamanında bu fırsattan istifade etti. (Zanna) mevkiinde, orduyu hümayuna büyük bir baskın verdi. Türkler, bu baskını kahramanca karşıladılar. Fakat başta Sadrıâzam olmak üzere dört vezir, on üç beylerbeyi ve on bini mütecaviz asker şehid verdikten sonra, ric'ate mecbur kaldılar.

Bu ric'at, fena neticeler verdi. Hatta, harb meydanında düşüp kalan Sadrıâzamın üzerinde bulunan Padişahın mühürü bile, düşman eline geçti.

Vakıâ, Padişah, daha hâlâ harbe devam fikrinde idi. Hatta, asker ve harb levazımı tedariki için, her tarafa şiddetli emirler vermişti. Fakat neticenin vahameti, pek aşikâr bir halde idi.

İngiltere sefiri Lord Pajet, bu müşkül vaziyeti nazarı dikkate aldı. Senelerdenberi devam eden bu kanlı boğuşmanın önünü almak için sulh teşebbüslerine başladı. Padişah, evvelâ bu teşebbüslere muhalefet etmek istedi. Fakat Lord Pajet, Padişahın son derecede teveccühüne mazhar olan Kırım Hanını eldo etti. Onunla müştereken müessir tı slere girişti.

Meselenin en dikkate şayan olan cihetı şurasıdır ki, İngiltere sefiri Lord Pajet, bu sulhu temin edebilmek serefini kazanmak için, tam (elli bin altın) sarfetmekten de çekinmemişti.

Bu sulhperver zatın teşebbüs ve himmeti sayesinde, Padişah da artık harb düşüncelerini terketmeğe mecbur kaldı. Ve İngiltere Kralına bir mektub yazdı.

Bu mektub, başlıca iki nokta itibarile çok mühimdi. Birincisi, padişah bu mektubu bizzat kendi elile yazmıştı ki; o tarihe kadar Osmanlı hükümdarlarının, ecnebi bir devlet hükümdarına (hattı hümayun) göndermeleri ilk defa vuku bulan bir keyfiyetti... İkincisi de, 2 nci Osman, Lord Pajet'in sulh lehindeki kıymetli teşebbüslerini takdirkâr bir lisan ile kaydettikten sonra, sulh şartlarını da - hulâsaten - bildirmişti.

Lord Pajet ki - ve ona ehemmiyetli yardımlarda bulunan (Holanda) sefirinin - teşebbüsleri nihayet, matlûb olan neticeyi verdi. Osmanlı tarihinde mühim bir dönüm noktası olan meşhur (Karlofça) muahedesi akdedildi.

Vakıâ, Osmanlı hükûmeti bu muahedeyi kabul etmekle, Türklerin fütuhat devrinde ele geçirdikleri en kıymetli arazi parçalarının elden çıkmasına sebebiyet vermişti. Fakat, dört devlet ile on altı senedenberi mücadele eden yorgun Osmanlı ordusile muharebeye devam edilseydi, hiç şüphesiz ki meselenin sonu bir felâketle neticelenecek... Daha büyük fedakârlıklar ihtiyarına mecburiyet husule gelecekti.

***

Lâle devrinde İngilizler

Lord Pajet, Türklere karşı iyi bir hizmet ifa etmiş olmaktan mütevellid memnuniyet hislerile İstanbuldan ayrıldı. Fakat ayrılmadan evvel, saray erkânına ve hükûmet ricaline veda ederken:

— Uzun müddet, muharebeden ictinab ediniz. Bütün kuvvetinizle dahilî işlerinizi ıslah ve tanzime gayret eyleyiniz. Ayni zamanda ticaretinizin inkişafına da son derecede ehemmiyet veriniz.

Diye, dostça nasihatler vermeği de unutmadı.

Kendisini hem saraya ve hem de Babıâliye çok sevdirmeğe muvaffak olan Lord Pajet'in İngiltereye avdetinden sonra, İstanbul elçiliğine (Sör Siton) geldi. Bu zat da - diğer selefleri gibi - Türkler tarafından samimiyetle istikbal edildi. Parlak bir merasimle saraya, ve Padişah 2 nci Mustafanın huzuruna girdi. İtimadnamesini takdim etti.

Padişah, yeni sefire son derecede dostane ve nazikâne bir muamele gösterdi. Padişahların, sefirleri resmen kabul ettikleri zaman, gayet sakin ve vakur bir vaziyet takınmaları adeta usul ve fekâmül halini almış iken, (2 nci Mustafa) bu defa da bir hususiyet ve istisnaiyet gösterdi. Mutad hilâfına olarak sefire fevkalâde iltifatta bulunduktan sonra, İngiltere hükûmetinin ve İngiliz milletinin dostluğuna dair uzunca bir nutuk söyledi.

(Sör Siton), selefi Lord Pajet'in mesleğini takib ediyordu. Temaslarda bulunduğu devlet erkânına:

— Türkiye hükûmeti, artık harb ve cidal siyasetini bırakmalı... Milletin istikbalini inkişaf ve temin edecek olan faydalı işlere bakmalı... İlim, irfan ve ticaret silâhlarile Avrupa medeniyet sahasında, kendisine büyük ve sarsılmaz bir mevki yapmalıdır.

Diye, kıymetli tavsiyelerde bulunuyordu.

Bilhassa o devirde bu tavsiyelerin cidden büyük bir kıymeti vardı Osmanlı idaresi müzebzeb, perişan bir halde, günden güne zâfa duçar olduğu esnada, hilâlin Avrupa afakında ufûlüne bütün gayretlerile çalışan garb hükûmetleri, Osmanlıların harb san'atine de vâkıf olmuşlardı. Hatta, fennin terakkiyatından istifade ederek, Osmanlı silâhına faik silâhlar da vücude getirmişlerdi. (Monte Kokollu) nun (Sen Gotar) muvaffakiyetinden sonra başlayan bu mesai senelerce devam etmiş, en parlak semerelerini (Salankamin), (Zenta) ve (Peter Varadin) muharebelerinde göstermişti. Fakat, o devrin ne padişahı, ne saray erkânı ve ne de devlet ricali, henüz vaziyeti lâyıkile idrak edecek seviyede değillerdi.

***

Bu hal, (3 üncü Ahmed) in kıymetli Sadrıâzamı İbrahim Paşanın zamanına kadar devam etti.

İbrahim Paşa sadaret mevkine geldiği zaman (Sör Siton) da memleketine avdet etmiş, onun yerine, (Sör Montak) gelmişti. Ve bu zat da, kendinden evvel gelen İngiliz elçileri gibi saray ve Babıâli üzerinde mühim bir nüfuz husule getirmişti.

Ancak; Sör Montak'ın İstanbula gelmesi ve İbrahim Paşanın da sadaret mevkiine geçmesi... ve nihayet bu ikı zatın fikirlerinin ve hislerinin ayni maksad üzerinde birleşmesi zamanı gelinceye kadar da, bir kaç Sadrıâzam değişmiş.. Osmanlı hükûmeti muhtelif harblere girişmiş, kâh mağlûb olmuş, kâh galib gelmiş... ve nihayet Sadrıâzam Halil Paşanın Avusturyalıları hırpalayan ordusu artık yorgun düşerek Belgradda, mağlûbiyeti kabul etmişti.

Mesele, (Pasarofça) muahedesile neticelendi. Bu hâdisede de sulh tavassutu, gene İngiliz elçisi tarafından geldi. Sör Montak, bu işte o kadar azimkârane çalıştı ki, Fransanın vaziyetini kurtarmak için Fransa sefirinin sulh aleyhindeki mahirane siyasetini yenecek kadar muvaffakiyet gösterdi.

Yeni Sadrıâzam İbrahim Paşa, İngiliz elçisi Sör Montak gibi uzun bir sulha lüzum görüyor... Bütün mesaisini, memleketin ilim ve irfan hayatının inkişafına, halkın huzur ve sükûn içinde yaşamasına hasretmek isteyordu.

[Arkası var]

Halkın şikâyetleri

Taksimetreye riayet etmiyen şoförler

İsim ve adresi bizde mahfuz bir okuyucumuz dün matbaamıza gelerek bize şu şikâyette bulundu:

«Bebek tramvay durağından Amerikan Erkek Kolejine otomobille gitmek isteyenler, şoförlerin keyfine tâbi olmak mecburiyetinde kalıyorlar. Şoförler, bu mesafe dahilinde maktuan 60 kuruş istemektedirler; halbuki taksimetre ancak 40 kuruş yazmaktadır. İstenilen para verilmedikçe otomobile binmek imkânsızdır. Halbuki bu miktar, bu günden iti - baren de 70 kuruşa çıkarılmıştır. Bu gün Bebek tramvay durağından 1843 numaralı otomobile binerek Koleje gittim, şoför, 70 kuruş istedi. Taksi açılmadığı için bu parayı vermek mecburiyetinde kaldım. Şoför, benzin fiatlarının arttığından, masrafların çoğaldığından bahsederek ücretleri artırdıklarını söyledi. Seyrüsefer tarifeleri şoförlerin arzularına göre değil, Belediyenin kararlarile artırılabilir. Bu hususta alâkadar makamın nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.»

Bulunan cesed

Tophanede 40 numaralı evde tefessüh etmiş bir cesed bulunarak Morga kaldırılmıştır. Fakat zamanla tamamen parçalanmış bir halde bulunan cesedin kadın veya erkek olup olmadığı halen tespit edilememiştir. Alâkadarlar, henüz bir cinayet ihtimali mevcud olmadığını, ölüm hâdisesinin başka bir sebeble de vukua geleceğini ve hâdisenin Morg raporu ve tahkikat neticesinde aydınlanabileceğini söylemişlerdir.

Pazardan Pazara

Karagöz ve harb - Kundura hikâyesi - Askerî makaleler - Eden ve kadınlar

Yazan: *Server Bedi*

Karagöz ve harb

Avrupanın garbı, sonra şimali, şarkı, cenubu, sonra bütün dünya, harbe ve anun neticelerine aid endişeler içinde Fransada kan gövdeyi götürüyor. Bu sırada bizde bir Karagöz bahsi açıldı: Karagözün heykeli dikilsin mi, dikilmesin mi? Bakıyorum, bu mevzuda mizahî değil, ciddî yazılar da çıkıyor. Karagöz gazetesi bile Karagözlüğünü unutarak, dünya hâdiseleri üstünde bir başmuharrir ciddiyetile fikir beyan ederken bu mevsimsiz münakaşaya lüzum ne?

Anlaşılıyor ki bu bahsi ortaya atan sevimli avukat Rami, Alman - Fransız harbini Karagöz - Hacivad kavgasından daha ehemmiyetsiz buluyor. Yahud da aralarında pek fark yok: Dayağı atan daima Hacivaddır, dayağı yiyen de Karagöz. Netice malûm. Kendimizi niçin üzelim? Radyo dinlemeğe, gazete okumağa, zihin yormağa lüzum yok. İş olacağına varır. Biz yalnız şu meseleyi halledelim: Karagözün heykelini kim yapacak? Kanonika mı, Kripel mi, Torak mı? Abide hangi şehirlere ve hangi meydanlara dikilmeli? Karagözün heykelinde ışgırlağı açık mı olsun, kapalı mı? Hemen komisyonlar toplansın, ecnebi müteahassıslar çağırılsın, plânlar yapılsın. Karagözle Hacivaddan sonra Beberuhi'nin, Razzaki zade Narçın Beyin, Tuzsuz Deli Bekirin de birer heykeli dikilir. Fakat bence asıl heykeli dikilecek adam, bu harikulâde fikri veren avukat Ramidir.

Kundura hikâyesi

Dün şöyle bir kundura hikâyesi anlattılar:

Bir evin üst kat bölüğünde kiracı olarak oturan bir adam, her gece, sabaha karşı gelirmiş. Yatağına girerken kunduralarından evvelâ bir tekini, sonra da ikincisini yüksekten yere bırakarak büyük bir gürültü de çıkarırmış. Onun odasının altında yatan ev sahibi, her Allahın gecesi, sabaha karşı bu gürültüyle uyandığı için, nihayet kiracısına demiş ki:

— Allahaşkına... Haydi eve sabaha karşı gelmenize bir şey demiyeyim. Fakat uykumun en tatlı yerinde, kunduralarınız tepemde bomba gibi patlıyor. Terler içinde uyanıyorum. Bari şu kunduralarınızı yere sessiz koysanız...

Kiracı vadetmiş, fakat vadini unutmuş. Gece kundurasının birini çıkarıp gürültüyle yere atınca, verdiği söz hatırına gelmiş ve ikinci kundurayı yere sessizce koymuş. Fakat birinci kundurann sesile uyanan ev sahibi: «Şu ikinci kundurayı da yere atsın da öyle uyuyayım» diye beklermiş. Sabaha kadar, iki saat bekler, bakar ki çıt yok. hemen yukarıya çıkar, kiracısının kapısını vurur:

— Allahaşkına! der, şu ikinci kundurayı da atacaksan at da rahat bir uyku uyuyayım!

Bu hikâyeyi anlatan arkadaşımız dedi ki:

— Kiracıyı İtalyaya ve kunduralarını da İtalyanın çizmelerine benzetiniz. Dünya da ev sahibi. Aylardanberi harb hazırlığı gürültülerile çizmesinin birini giyen İtalya, hâlâ ikincisini giyemedi. Şunu da giyse de herkes rahat uyusa! Biz de şöyle dedik:

— Fakat haritada İtalyanın iki değil, bir tek çizmesi var. İkinci çizmeyi nereden bulacak ve ne zaman giyecek?

Askerî makaleler

Her gazetede uzun askerî makaleler çıkıyor. Bazıları şöyle bir şey: «Almanlar ya pek yakın bir zamanda, yahud ondan sonra taarruza geçebilirler. Zaman tayin etmek zordur. Hâdiselerin inkişafını bekleyelim. Taarruz noktaları da ikiden biridir: Ya Amyen üzerinden, yahud Suvason - Laon istikametinde yürürler. Üçüncü bir ihtimal daha vardır ki ötekilerden daha zayıf değildir: Monmedi üzerinden yüklenmek. Mevki tayin etmek zordur. Hâdiselerin inkişafını bekleyelim. Almanların şarkta 40 tümenle harekete geçmeleri ihtimali vardır. Hakikî mevcudu bilmediğimiz için mütaleamız tahminden öteye geçemez. Fakat Almanların ellerinde bulunduğu farzedilebilecek olan 100 tümeni cepheye nasıl taksim edecekleri de henüz meçhul olduğu için bu tahminin de hiç bir kıymeti olamaz. Miktar tayin etmek zordur. Hâdiselerin inkişafını bekleyelim.»

Anlaşılan bu mütehassıs muharrirler harb bittikten ve sulh masasına oturulduktan sonra bize hangi tarafın galib geldiğini haber verecekler; çünkü hâdiseler ancak o zaman tam bir surette inkişaf etmiş ve neticesine varmış olacak.

Eden ve kadınlar

Garb memleketlerinden birinde, sinemada müttefiklerin meşhur simaları görününce ahali alkışı basıyormuş: Reynaud Churchill, Eden...

Fakat, dikkat etmişler ki Eden geçerken erkeklerden ziyade kadınlar, bütün kadınlar, heyecan içinde ve uzun uzun, meşhur İngiliz nazırını alkışlıyorlar.

Bir arkadaş dedi ki:

— Eden hangi milletten olsaydı, güzelliği ona bu alkışı kazandırırdı.

— Hayır, dedik, kadınlar hangi milletten olursa olsun Eden'i alkışlarlar!

SERVER BEDİ

Şehrin ekmek ihtiyacı

Istanbulda üç aylık un stoku bulunacak

Toprak Mahsulleri Ofisi, değirmenci ve kırmacılara derhal ucuz buğday verecek

Toprak Mahsulleri ofisi İstanbul müdürü Nuri Orak, vaki olan davet üzerine dün akşam Ankaraya hareke tetmiştir. Bu davete sebeb İstanbulun ekmeklik un ihtiyacının temini işidir.

Vilâyetin yaptığı tetkiklerde, İstanbulda mevcud un stokunun ancak bir haftalık olduğu görülmüş, şehrin fevkalâde ahvalde ekmeğini temin için tehlikeli görülen bu vaziyet Ticaret Vekâletine bildirilmişti. Ticaret Vekâleti vasıtasile vaziyetten haberdar olan Başvekâlet, hâdiseye büyük bir ehemmiyet vermiş ve İstanbulda asgarî üç aylık un stokunun bulunması için Toprak Mahsulleri ofisinin derhal devlet namına değirmenci ve kırmacılara ucuz buğday vermesi kararı verilmiştir. Şimdi bu kararın tatbikatı üzerinde meşgul olunmaktadır.

Ayrıca İstanbul değirmenlerine verilmekte olan 300 ton buğdayın 100 tonunun Eskişehir değirmenlerine verilmesi meselesi üzerinde de durulmuştur. Bir aylık tatbikatta tamamı İstanbula gelmesi lâzım gelen bu unların pek azı geelbilmiş, bu yüzden de şehrimizde un stoku çok azalmıştır. Bu 100 ton buğdayın tekrar İstanbul değirmenlerine verilmesi muvafık görülmektedir.

Fiat murakabe komisyonu kuruluyor

Koordinasyon heyetinin kararı dünden itibaren mer'iyet mevkiine girdi

Ankara 8 (Telefonla) — Bilûmum vilâyet merkezlerinde birer fiat murakabe komisyonu teşkiline dair Koordinasyon heyetinin kararı bugün mer'iyete konuldu. Ticaret Vekâletine, lüzum gördüğü eşya ve maddelerin azamî satış fiatlarını tespit etmek salâhiyeti verilmiştir. Fiat murakabe komisyonları alelûmum mahallî fiatları nezaret altında bulunduracaklar ve Ticaret Vekâletince tayin edilecek eşya ve maddelerin mahallî toptan ve perakende satış fiatlarını tespit edeceklerdir.

Diğer taraftan Ticaret Vekâleti umumî mahiyette olmamak üzere her nevi eşya ve maddeler mevcudlarının bildirilmesini, lüzumlu göreceği her nevi malûmatın verilmesini ve vesikalarının gösterilmesini alâkadarlardan taleb edebilecekür.

Gümrüklerdeki mallar

Gümrüklere gelip çekilmiyen malları alâkadarlar nam ve hesabına gümrüklerden çekmek için Millî Korunma kanununun 28 inci maddesi mucibince Ticaret Vekâletine salâhiyet verildi.

Kazdığı kuyuya kendisi düştü

Cihangirde Karakurd caddesinde Muzaffer Baykal apartımanı sahibinin millî korunma kanunu hilâfına apartımanının altındaki dükkânının kirasını arttırmak istediği hakkındaki ihbarın tahkik edildiğini yazmıştık.

İhbar yapan mezkûr dükkânın kiracısı İstiratiye garib bir cürmü meşhud yapılmış ve davacı mevkiinden suçlu vaziyetine düşmüştür. İstrati dün sabah, Muzaffere eğer kendisine 75 lira verirse davadan vazgeçeceğini söylemiştir. Muzaffer bu teklifi kabul eder görünerek Emniyet müdürlüğüne beraberce gidip davadan vazgeçtiğini bildirdiği takdirde derhal istediği 75 lirayı vereceğini bildirmiştir. İkisi de Emniyet müdürlüğüne gelmişler, Muzaffer bir aralık polisi vaziyetten haberdar etmiş ve İstrati Emniyet müdürlüğü kapısında Muzafferden 75 lirayı alırken cürüm üzerinde yakalanmıştır. İstrati, dün hakkında tanzim edilen zabıt varakasile birlikte suçlu olarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Şehrimize gelen Fransız diplomatı

M. Şatenyo, Fransız konsolosile birlikte Sirkeci garından çıkıyor

Fransa Hariciye Nezareti şeflerinden M. Şatenyo dün sabahki konvansiyonel ile Belgraddan şehrimize gelmiştir. Fransız diplomatı, Sirkeci garında Fransanın İstanbul Başkonsolosu M. Binet tarafından karşılanmıştır.

Fransanın Moskova büyük elçiliğine tayin edilen Fransanın eski Bükreş elçisi, M. Labon bir müddet evvelki gittiği Tunustan Ankara yolile dün akşam İstanbula gelmiştir. M. Labon burada M. Şatenyo ile görüştükten sonra Moskovaya gidecektir.

Bir kaç gün evvel Sofyaya giden İngilterenin Ankara sefareti askeri ataşesi General Arnold dün sabah Semplon ekspresile avdet ve akşam Ankaraya hareket etmiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

Pazarlıksız satış

Ankaradan gelen haberlere göre, pazarlıksız satış kanununun tamamen tatbikını temin için mühim tedbirleri ihtiva eden bir proje hazırlanmıştır. Bu projede pazarlıksız satış kanununun tatbikatının sıkı bir şekilde kontrol edilmesi ve tatbik etmiyenlerin isimlerinin gazetelerle teşhiri gibi maddeler vardır.

Müddet uzatıldı

Otobüslerin muayenesi için tayin edilen müddet nihayet bulduğu halde henüz müracaat edenlerin sayısı pek azdır. Yalnız motörlerine emniyet edenler müracaat etmişler, diğerleri tamir ve tadilât için müsaade istemişlerdir. Bu itibarla muayene müddeti ayın on beşine kadar temdid edilmiştir.

Et fiatları

Belediye geçen sene ve bu seneki et fiatlarına aid mukayeseli bir cetvel vücude getirmiştir. Buna nazaran bu sene kuzu eti fiatı geçen senekine nazaran yüzde 20, koyun eti ise yüzde 40 nispetinde bir fazlalık göstermektedir.

> Türk; yurdun dağlarında, ormanlarında, ovalarında, denizlerinde, her bucağında nasıl bir bilgi ve kendine güvenli yürüyor, dolaşıyorsa, yurdun asümanında da, ayni suretle dolaşabilmelidir.
>
> Bu ise, Türkü, çocukluğundan, vatan kuşlarile, vatan havası içinde yarışa alıştırmakla başlar.
>
> *K. ATATÜRK*

Brüksel elçiliği erkânı geldiler

İtalyadaki talebelerimizden bir kısmı şehmize döndü

Belçikanın işgalini müteakıb Fransaya geçen Brüksel sefaretimiz idarî işler başkâtibi Cemal Vafi ve konsolosluk servisi başkâtibi Bürhan Işın dün sabahki semplon ekspresile gelmişler, akşam trenile Ankaraya gitmişlerdir. İstasyonda kendilerini karşılayan talebe velilerine, Belçikadan sefirle beraber ayrıldıklarını, oradaki talebelerimizin sıhhatte olduklarını, harb dolayısile Fransa ile Belçika arasında irtibat kesildiğinden muhabere yapılamadığını bu gün kalabalık bir talebe grupunun daha İstanbula geleceğini söylemişlerdir.

Bunlardan başka Pariste siyans politik tahsili yapmakta olan Meliha Armay ve Fazıl Gelenbevi de şehrimize dönmüşlerdir. İtalyadaki talebelerimiz de memleketimize dönmeğe başlamışlardır. Dün Milânoda dekorasyon ve teknik işleri tahsilini ikmal eden Tarık Sevener ayni trenle gelmiştir. Tarık Sevener Romada bulunan on üç talebemizin bu gün geleceğini söylemiştir. Dünkü yolcular arasında Trieste konsolosumuzun zevcesi Seniye Süzen de bulunmaktadır.

Define altınları !

Bir taciri dolandıran sahtekâr tevkif olundu

Define bulduğundan bahisle bir tacirin altı yüz lirasını dolandırdığı iddia edilen Köse Salih adlı biri, dün sabah polisçe Adliyeye verilmiş ve hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Tahkikata göre, yağ taciri Ayvalıklı Mehmed Uçan, «Aksu» vapurunda seyahat ederken, Salih Köse, onunla tanışma yolunu aramış, bulmuş ve tacire «ben bir yerde define ele geçirdim, tam iki yüz altınlık bir definedir. Eğer isterseniz, bunu size satayım» demiş. Samsuna çıktıkları zaman, ikisi birden, bir kuyumcuya gitmişler, Salih Köse, bulduğu defineden bir kısmı olduğu kaydile, iki altın göstermiş, kuyumcu, «bu eski sikkelerin değeri vardır» demiş ve bunun üzerine, vapurla getirdiği mallarını satan tacir, bunların bedeli olan altı yüz lirayı Salih Köseye vermiş, ondaki iki yüz define altınını alarak ayrılmıştır. Mehmed Uçan, İstanbula gelince, kendisine altın diye satılan eski paraları burada tetkik ettirmiş, hepsinin de yaldızlanmış eski bakır beşliklerden ibaret bulunduğu anlaşılması üzerine Salih Köse yakalanmıştır.

Tevkif edilen Salih Köse hakkındaki tahkikata devam olunmaktadır.

MÜTEFERRİK

Dolar düşüyor

Dün şehrimize gelen haberlere göre Nevyork borsasında İngiliz lirasında görülen fiat yükselişi ve İngiliz lirasına nazaran doların fiat sukutu devam etmektedir. Evvelki geçe gelen telgraflara nazaran Nevyork borsasının kapanışında bir İngiliz lirası 3 dolar 82 sent olarak fiat almıştı. Şehrimizdeki bankalar, Nevyorktan gelen fiatlara istinaden dolara Türk parasile dün 143 kuruş fiat vermişlerdir. Halbuki bir gün evvelki açılış fiatı olarak bir dolar 160, kapanış fiatı olarak da 155 kuruş kabul olunmuştu.

Bakır şilepinde kaçak eşya bulundu

Marsilyadan limanımıza gelen Devlet Denizyollarına aid Bakır şilepinde mühim miktarda kaçak eşya meydana çıkarılmıştır. Muhafaza memurları, gayet meharetle saklanmış üç top ipekli kumaş, ipekli karyola örtüleri ve giyilecek muşamba pardösüleri yakalamışlardır. Bu işle alâkadar görülen şilepin aşçısı ve arkadaşları evrakile mahkemeye verilmiştir.

Maarif Vekili

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, tetkiklerini ikmal ettiğinden bu akşam Ankaraya gidecektir. Vekil, Üniversite diploma merasiminde bulunmak üzere ay sonunda tekrar İstanbula gelecektir.

ADLİYEDE

Kiraları artırmak istemiş

Mahmudpaşada İrfaniye hanında kiracı, esnafın dükkân kiralarını artırmağa teşebbüsle millî korunma kanununa muhalif hareket ettiği iddia olunan han sahibi Hayımın muhakemesine, İstanbul altıncı asliye ceza mahkemesinde başlanmıştır. Hayım, kendisinin kira artırmak istemediğini, kiracılarının muayyen kira bedelini vermeyip işi savsakladıklarını, parasını isteyince iğbirare kapıldıklarını ve aleyhine müracaatte bulunduklarını söylemiştir. Muhakeme, tahkikat için bırakılmıştır.

Siyasî icmal

Harb ve Amerika

Fransadaki büyük muhare bütün şiddetile devam ediyor. Harb talihinin ne tara teveccüh edeceği şu anda malûm olmamakla beraber Fransanın salâhiyet makamları memleketin ve hatta icabın Parisin her taşı sonuna kadar müdafa edileceğini dün kat'î olarak ilân ettiler

Fransada büyük boğuşma devam derken siyasî sahada dahi iki büyük m cadele cereyan etmektedir. Müttefik Amerikanın yardımını ve Alman İtalyanın müdahalesini bekleyorlar. merika hükûmeti askerî ve siyasî değil de malzeme yardımını imkân dahilin artırmıştır.

Yapmak istediği yardımlardan b geçen Umumî Harbde istimal edilmiy rek depolarda yepyeni kalan iki milyo tüfek ve beş bin sahra topudur. Bitara lık kanunu mucibince Amerika hükûmeti -tayyare müstesna- doğrudan do ruya silâh veremez. Hükûmet bu es tüfekleri hurda demir olarak hususî şi ketlere devredecek ve aynı mahiyet olarak şirketler de bunları İngiltere Fransaya vereceklerdir. Müttefikler, merikanın büyük yardımlarından kısmı olan bu mühimmatla esliha malzeme cihetinden de takviye edilm olacaklardır.

Gene Amerika Bahriye Nezareti eli deki tayyarelerden bir kısmını, şirketlere devretmek tarzındaki kanuni şe dahilinde müttefiklere göndermiştir. merikan Harbiye Nezareti de aynı usu le tayyareler gönderecektir. Müttefik rin doğrudan doğruya silâh ve tayya fabrikalarından almakta olduğu mühimmatla tayyareler bunlardan haricd Amerika hükûmeti bir taraftan da he kendi tayyarelerini sür'atle yenileme hem de müttefiklere mühimmat sevk yatını artırmak üzere fabrikalarda mes saatlerini fazlalaştırmıştır. Bir çok sil fabrikalarından başka General Moto Chrayesler ve saire gibi otomobil motör fabrikaları da tayyare, tank, zırh otomobil yapmak üzere seferber olmu lardır.

Amerikada efkârı umumiye çok değ miştir. Büyük bir kısım halk nazi tehl kesinin bütün dünya ile beraber Amerikayı da tehdid etmekte olduğu, bin enaleyh Amerikanın da harbe müdahale etmesi lâzım geldiği mütaleasındadır. Matbuatın tercüman olduğu bu cereyan çok kuvvetlenmiştir. Reisicumhur Ruzvelt'in müttefiklere ne kabilse verm hususundaki karar ve hareketi muvafa ve mubalif bütün matbuat tarafında alkışlanmaktadır. Bugün denilebilir Amerika için birinci plânda gelen mesele harbi müttefiklerin kazanmasıdır. Reisicumhur intihab mücadelesi dahi bir rafa bırakılmış ve Ruzvelt'in tekrar seçilmesi aşağı yukarı kat'ileşmiştir.

Bu umumi hava içinde Amerikan muharebeye karar vermesi büyük bir sürpriz teşkil etmez. Avrupa harbi, Amerikayı büyük kararlar vermek mecburiyetinde getirmiştir.

Muharrem Feyzi TOGA

Bu nasıl iş?

Bazı tacirler, Amerikaya piyasadan ucuz fındık satmışlar!

Bazı fındık ihracat tacirlerinin fındık ihracatı için tespit edilmiş olan fiatlardan aşağı fiatlarla satış yapmış olduklarına alâkadar makamlara ihbar edilmişti. Ticaret Vekâleti bu ihbarı büyük bir ehemmiyetle karşılamış ve yapılan tetkiklerde maalesef bir kaç ihracatçının memleket zararına olarak böyle bir şey yaptıkları anlaşılmıştır.

Fındık ihracat komitesi Ömer Abdi hanında bu meselenin müzakeresi için Ticaret Vekâleti Başkontrolörü Hakkı Nezihi Erksonun riyaseti altında bir toplantı yapmış ve tespit edilen fiatlardan aşağı olarak bu satışların Amerikaya yapıldığı tebeyyün etmiştir. Bu ihracatı yapanlar, hareketlerini mazur gösterecek bazı sebebler ileri sürmüşlerdir. Bilhususta Ticaret Vekâletinin vereceği karar beklenmekte ve bu kararın şiddetli olacağı zannolunmaktadır.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin, edilmesin iade edilmez ve zıyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Bir can kurtardı!

Hava güzel... Gök parlak... Şevki Bey, Kalamıştaki köşkünün önünde sandal gezintisine çıkmıştı. Birden, iriyarı bir vücudün atılmasile, suyun torpil patlamış gibi yarıldığını gördü.

Hemen o tarafa doğru küreklere yapıştı. Henüz banyo mevsimi gelmemiş olduğu için bu bir yüzücü olamazdı. Canından bıkmış olan kimsenin batıp kaybolmak istemesine rağmen onu çalışa çabalaya sandala çekti. Bu, uzun boylu, saçı sakalına karışmış, soluk renkli bir adamdı. Derinden:

— Of! Of!

Diye inledi. Sonra gözlerini açtı. Şevki Bey:

— Haydi uzun etme, dedi, verilmiş sadakan varmış ki benim gibi helâl süt emmiş birine rastgeldin. Başkası olsaydı, dünyada bu kadar debelleşmez, uğraşmaz, seni kurtarma pahasına canını tehlikeye koymazdı.

Adı sanı belirsiz, kim olduğu meçhul adam kayık sahile yanaştığı vakit yerinde doğruldu. Şevki Bey, belki yeniden denize atlar korkusile hemen koluna yapıştı:

— Eğer takatin yoksa, dedi, bana dayan... Zaten köşk uzakta değil, seni şimdi misafirlere mahsus yatağa yatırırım Bir de mangal yaktırdım mı... kekâ!

Kapıdan içeri girdikleri zaman şaşalayan hizmetçiye emir verdi:

— Durma, hemen temiz çamaşır getir... Benim pijamalarımdan birini de dolabdan çıkar... Derhal mangala kömür koy!..

***

Bir saat sonra, Şevki Bey boğulmaktan kurtardığı adamı karşısında büsbütün değişmiş buldu: Pijaması ona biraz kısa gelmişti ama, eski robdöşambr pekâlâ uymuştu. Saçları taranıp, sakalı tıraş olununca yüzü gözü de açılmıştı.

— Ey... Nasılsın bakalım, aziz misafirim... Yalnız, rica ederim, teşekkürden, minnettarlıktan bahse kalkışma!

— Size teşekkür mü? Alay mı ediyorsunuz, beyefendi... Şu anda üzerinize hücum edip boğmaya kalkışmadığım ne mutlu!..

— Ya... Demek ,sizi denizden çekip çıkarmakla fena bir iş yapmış oldum, öyle mi?

— Ona şüphe ne?.. Beni ölmekten menetmek hakkını kim verdi size?.. Şu karmakarışık dünyadan, sakinleri durmadan birbirini boğazlayan cihandan vücudüm kalksaydı daha iyi değil miydi? Gençliğimdenberi kumar ve sefahet âleminde vakit geçirmiş bir adamım. Ne karıma, ne çoluk çocuğuma hayrım var... Herkes bana «Serseri Recai» der... Babamdan kalma han, hamam, dükkân ne varsa hepsini yedim. Bitirdim. Öteden beriden aldığım borçları veremiyorum. Buna karşı kendi kendini yok etmeğe çalışmaktan bir çare mevcud mudur? Siz söyleyin rica ederim...

— Fakat...

— Fakatı makatı yok... Mademki beni kurtardınız... Haydi bakalım, alacaklıların iki bin lirayı geçen haklarını ödeyiniz... Karımı, çoluğumu çocuğunu beslemeyi taahhüd ediniz!

— İki bin lira borcunuzu mu ödeyeyim?.. Sizin galiba ortalıkta olup bitenlerden haberiniz yok... Avrupa medeniyeti mahvoluyor... Bütün sanayi ve iş müesseselerinin faaliyeti durdu. Her yerde harb ve mücadele var... Her şey ateş pahasına çıktı. Ben kendi borçlarımı bile verecek bir halde değilim...

— Ben anlamam... Bu köşk sizin değil mi? Onu satınız, veriniz!

— Canım sen deli misin Allahaşkına!..

— Ben deli filân değilim... Bu dediklerim oluncaya kadar başına belâyım... Şuradan şuraya kımıldanacağımı zannetme!..

Şevki Beyin otuz senedir sakin bir bekâr hayatı yaşadığı köşkünü müthiş bir gürültü patırdı istilâ etmişti. Serseri Recai odadan odaya dolaşıyor, bütün eşyayı:

— Satılsa acaba kaç para eder?..

Gibilerde inceden inceye muayeneden geçiriyor, Şevki Beyin nefis sigaralarını durmadan fosurdatıp izmaritlerini halıların cilâlı masaların üzerinde söndürüyordu.

Yemeklerde üç dört adamın yiyeceğine karşılık, et, sebze, pilâv, börek, makarna ne bulursa mideye indiriyor, en güzel koltuğa oturup siyaset yapıyor, bahçede dolaştıktan sonra içeriye ayakkablarının çamurile giriyordu.

Bu hallere aşçı, uşak, hizmetçi dayanır mı hiç? Hepsi birer birer kaçtılar. O vakit Şevki Bey Recaiyi karşısına aldı:

— Vaziyeti görüyorsun, dedi, ocağıma tamamile incir diktin, artık devlethaneyi teşrif buyursanız fena olmaz.

— Devlethaneyi teşrif mi? Bilâkis yakında refikam cariyenizle çocukları da buraya nakletmek niyetindeyim.. Aşçı, hizmetçi, uşak firar ettilerse onların işini sen görüver... Yemeği sen hazırla... Ortalığı temizle... Hamdolsun başka bir meşguliyetin yok... Hazır yiyicinin birisin!

Şevki Bey, dünyada eşi nadir bulunur püsküllü bir belâya çatmış, kendi elile kendi hayatını ıstıraba, faciaya sürüklemişti. Artık ne yaşadığını, ne yiyip içtiğini biliyor, hayat ona bir ağır yük gibi görünüyordu. Evde yemek çıkmamaya başlayınca Recai köşede bucaktaki koltuk, kanape, masa, sandalye,

SON HABERLER

Arab memleketlerinin müttefiklere sempatisi

Fransızların mücadelesi Mısır ve Filistinde hayranlıkla takib edilmektedir

Kahire 8 (a.a.) — Bütün Irak gazeteleri ve Irak mahfilleri, Fransanın manevî kuvvetlerinin yüksekliğini tebarüz ettirmekte ve bu günkü çetin imtihanda Fransızların gösterdiği soğukkanlılık ve kahramanlık karşısında istisnasız hayranlıklarını bildirmektedir.

Elblad gazetesi, Arabların müttefiklere karşı tam bir bağlılık ve sadakat hattı hareketi takib ettiklerini yazmakta ve aradaki an'anevî dostluğu daha ziyade takviyeye çalıştıklarını tebarüz ettirmektedir.

Filistin Arablarının ahdü peymanı

Kudüs 8 (a.a.) — Burada Filistin Arablarının tesanüdünü gösteren büyük bir tezahür yapılmıştır.

Bu mitingde tasvib edilen karar sureti, dahilde düşmana karşı bütün vasıtalarla mücadele edilmesi için insaniyetin mukadderatını tayin edecek olan bu harbde müttefiklere muzaheret olunması ve Yakınşark diktatörlüklerin emperyalist tehdidleri altında bulunduğu takdirde ölünceye kadar çarpışılması azmini teyid etmektedir.

Bütün Filistin efkârı umumiyesi, Fransa meydan muharebesini büyük bir heyecanla takib eylemektedir.

Ebe Naciyenin muhakemesi

Dünkü celsede şahidlerin ifadeleri okundu

Ankara 8 (Telefonla) — Doktor Mehmed Aliyi otel odasında öldüren Ebe Naciyenin nakzen muhakemesine Ağırcezada bu gün de devam edildi. Geçen celsedeki karar mucibince gerek ebenin bavulunda ve gerek doktorun eşyası arasında bulunan mektublar ve evrak okundu. İki taraf arasındaki mektublar da ebenin doktora, kendisini her hangi bir sebeble ihmal etmesinden mütevellid endişeler izhar ettikleri, doktorun cevablarında da teminat verici bazı cümleler olduğu, buna mukabil gene doktorun başka kimselere yazdığı mektublarda kendisine musallat olan bu kadını hasıl atlatacağını düşündüğü görülüyordu.

Mahkeme, Naciyenin bavulunda çıkan bir zarfın arkasında kendi el yazısile yazdığı şu satırlar üzerinde durdu: «Korkunç bir hayalet beni daima tazib ediyor. Bu sözümü kimselere söyleyemiyorum.» Naciye. bu satırları bir romandan iktibas ettiğini söyledi. Bu günkü muhakemede Haseki hastanesi Sertabibi Ali Şükrünün ifadesi okundu.

Doktorun ebe ile nişanlı olmadıklarını, hatta doktorun başka bir kız arayıp evlenmek niyetinde bulunduğunu ve ebenin bir gün hastanede asistan bulunan Kiremidciyan isminde bir doktora «eğer Mehmed Ali beni almazsa öldürürüm» demiş olduğunu işittiğini söylemiştir. Ebe Naciyenin kardeşlerinin ifadeleri de okundu. Bunlardan kızkardeşi, kızkardeşinin nişanlı olduklarından bahsetmiş, erkek kardeşleri ise doktorla nişanlılığından bahsetmişse de kendilerinin haberleri olmadıklarını ifade etmişlerdir.

Muhakeme diğer bazı şahidlerin ifadelerinin alınması için başka güne bırakıldı.

Rumanyada rekolte noksanı

Londra 8 (a.a.) — Bükreşten alınan bir telgrafa nazaran Rumanyadaki mahsul tahminleri meşkûk görülmektedir. Rumen hükûmeti dört hafta müddetle mısır ihracatını menetmiştir. Vaziyet düzeldiği takdirde bu memnuiyet kaldırılacaktır.

Negüs'ün Kenyada olduğu asılsız

Londra, 8 (a.a.) — Sabık Habeş İmparatoru Haile - Selâse'nin halen Kenyada bulunduğu ve yahud Kenya'ya gitmek üzere yolda olduğu hakkında yabancı memleketlerden verilen haberlerin, Londrada, tamamile asılsız olduğu bildirilmektedir.

Yugoslavyada bir Alman gazetesinin neşriyatı

Belgrad, 8 (a.a.) — «Dikkat ediniz» başlığı altında Yugoslavyadaki Nazi organı olan «Deutsches Volksbladett» gazetesi, vatandaşlarını teyakkuza davet ederek, devlet aleyhinde bulundukları için son zamanlarda Alman ekalliyetine mensub bir çok kimselerin tevkif edildiğini bildirmektedir. Bu gazetenin okuyucularını sükûta değil sadece ihtiyata davet etmesi dikkate şayandır. Çünkü Yugoslavyadaki Alman Etnik grupu direktörünün vazifesi hükûmetle ihtilâf halinde bulunan Almanlar lehinde müdahaleden ibarettir.

Arjantinde beşinci kolla mücadele

Buenos - Aires, 8 (a.a.) — Beşinci kola karşı tedbirler alınması hakkında, Meb'usan Meclisinin yalnız sekiz muhalif reye karşı hemen hemen ittifakla tasvib ettiği kanun projesi, bilhassa, Hitlerci ve Faşist unsurların Fransız toplaraklarını istilâsındanberi gittikce daha ziyade fazlalaşan faaliyetini istihdaf etmektedir. Bu unsurlara karşı, bu hafta bidayetinde, muazzam bir tezahür tertib edilmiş ve bunun karşısında polis kuvvetleri Almanların oturduğu binaları himaye için enerjik müdahalelerde bulunmak mecburiyetinde kalmıştı.

Amerikada Hitlerizm aleyhine çalışan Almanlar

Nevyork, 8 (a.a.) — Alman aslından Amerikalı konferansçı ve muharrir Bohn esaslı hedefi demokrasiler için mücadele olmak üzere bir Alman - Amerikan grupu teşkil edilmiş olduğunu bildirmiştir. Bohn, bir çok Alman aslından Amerikalıyı, hükûmetin Hitler aleyhine bugünkü ve yarınki gayretlerine müzahir millî bir program etrafında toplayacağı ümidini izhar eylemiştir. Bohn ayrıca demiştir ki:

«— Hitler ve Hitlerizm'in, orta cağdan beri, garb medeniyeti için en büyük tehlike teşkil etmekte olduğu fikrindeyiz. Zafer için müttefiklere bütün yardımımızı vermek isteyoruz.»

Fransa - Kanada kambiyo anlaşması

Ottawa 8 (a.a.) — Dün öğleden sonra Avam kamarasında beyanatta bulunan Mackenzie King, harb esnasında ticarî mübadelelere yeni bir hız vermek üzere Fransa ile Kanada arasında kambiyo muvazene sermayesi hakkında bir itilâf imza edildiğini bildirmiştir.

İzmirde 2 kahve muhtekiri sürüldü

İzmir 8 (a.a.) — Torbalıda kahve ihtikârı yapmak suçundan muhakemeye verilen bakkal Said ve Receb Akgün, suçları sabit olduğundan beser yüz lira para cezasına ve ikişer sene sürgün olarak Aydında ikamete mahkûm edilmiştir.

Yeni zelzeleler

Şarkın bir çok yerlerinde sarsıntı oldu, tahribat yok

Ankara 8 (a.a.) — Buraya gelen malûmata göre dün akşam 21,50 ile 21,55 arasında Tokad ve Giresunda, bu sabah 1,15 te de Malazgirtte zararsız geçen yer sırsıntıları olmuştur.

Sivasta

Sıvas, 8 (a.a.) — Dün akşam burada saat 21,50 de dipten gelen ve 15 saniye devam eden orta şiddette bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Ordu, 8 (a.a.) — Dün akşam saat 20 de üç saniye süren bir zelzele olmuştur.

Zarada

Zara 8 (a.a.) — Biri dün akşam saat 20.50 de çok şiddetli ve diğerleri bu sabah 2,30 ve 3 te orta şiddette ve hafif olmak üzere burada üç zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Giresunda

Giresun 8 (a.a.) — Dün gece burada 21,48 de kısa süren hafif bir hareketiarz olmuştur.

Gümüşanede

Gümüşane 8 (a.a.) — Dün gece biri saat 21,40 da şiddetli diğeri 23,10 da hafif olmak üzere burada zelzele olmuştur. Bu sabah da saat 2,40 da oldukça şiddetli diğer bir sarsıntı kaydolunmuştur. Hasar yoktur.

Dikilinin yeniden ihyası

İzmir 8 (a.a.) — Kızılay reisi doktor Hüsameddin Kural, dün akşam Ankaradan şehrimize gelmiş ve bu sabah Dikiliye giderek zelzeleden harab olan köylerin yeniden kurulması işini tetkik etmiştir.

Kızılay kurumu tarafından Dikili civarında yeniden yaptırılacak üç köyün kış mevsiminden önce yapılmasına çalışılacaktır.

Bayramlık yüzler!

Varşovada Amerikalılara para ile tutulmuş «mes'ud yerliler!» gösteriliyormuş!

Paris 8 (a.a.) — Polonyada tatbik edilmekte olan palitikayı Alman propagandasının ne suretle getirildiğini şu misal göstermektedir:

Amerikan Salibiahmeri delegeleri gelmeden evvel, Varşovada bulunan lehce konuşmak bilen Almanlar müstacelen davet edilip kendilerine yüzer ziloti dağıtılmış, ve tatil günleri lokanta ve dansingleri doldurup lehçe konuşarak gülüp eğlenmeleri ve bu suretle davetlilere yerlilerin Alman rejimi altında mesud yaşadıklarını göstermeleri emredilmiştir.

Nevyork sergisindeki Fransız paviyonunda merasim

Nevyork, 8 (a.a.) — Beynelmilel sergide Fransanın harbde gösterdiği gayretlerin teşhir edildiği paviyon, bir çok mühim şahsiyetlerin huzurile açılmıştır. Mezkûr paviyonda, hâkim bir noktaya, Fransanın Valmy'de kurtuluşunu gösteren bir tablo konulmuştur. Bu resim, Marseyyez'in ruhunu temsil etmektedir. Halk, Fransız zevk ve nezaketinden sitayişle bahsetmektedir.

Narvik mıntakasında müttefikler bir istasyon işgal ettiler

Stokholm 8 (a.a.) — Aftonbladet gazetesine Laponya hududundan gelen bir telgraf, Narvik'e 16 kilometre mesafede Sildvik tünelile istasyonunun şiddetli bir bombardımandan sonra müttefikler eline geçmiş olduğunu bildirmektedir. Almanların elinde hâlâ yalnız Hundal tüneli ile Jboernfjell'in cenubundaki müstahkem mevkiler kalmıştır.

KISA HABERLER

* Moskova, 8 — Tass ajansı bildiriyor: Molotof, dün Litvanya Heyeti Vekile Reisi Merkis'i kabul etmiştir. Bu mülâkatta Litvanyanın Moskova elçisi Matkeviçin ile, Litvanyanın Sovyet elçisi hazır bulunmuşlardır.

* İngilizlerin Balkan memleketlerinden mal almak üzere kurdukları yeni şirketin mümessili M. Kreb dün şehrimize gelmiştir. M. Kreb şirketin teşkilâtı için tetkiklere başlamıştır.

Beynelmilel Muvazene, mevhum Bir kuvvet değildir, Ve olamaz!

[Başmakaleden devam]

dı ve ayaklanıyor. Hiç şüphe yok ki Rusya vaziyeti bütün ehemmiyeti ve bütün vahametile takib ediyor.

İtalya bile bu vaziyette endişesiz olmamak lâzımdı, ve hakikatte öyledir de. Fakat her nedense hâlâ büründüğü esrar perdesi bir türlü seçilemiyen sebeblerden dolayı İtalyada müttefikler aleyhine olarak daha ziyade harbe müdahale ihtimallerini taşıyan kararsız ve karışık bir hava hüküm sürüyor. Bundan dolayı yalnız doğrudan doğruya taarruza uğrayacak muharib devletler değil, İsviçre ile Balkanlar gibi harb harici memleketler dahi rahatsızdır. Ve nihayet kendi emniyet sahalarının tehlikeye girmesi ihtimaline karşı Rusya vaziyeti en hayatî ehemmiyetile takib etmektedir. Çüknü muvazene kendisi için tehlikeli suretle bozulmak felâketile karşı karşıyadır.

Bütün memleketlerin selâmeti için yalnız millî hududların müdafaası değil, aynı zamanda emniyet sahalarının mahfuziyeti şarttır. Faraza Türkiyenin Avrupa karasındaki emniyet sahası tâ Macaristandan başlar. Hele diğer Balkan memleketlerinin bizim emniyet sahamız olarak haiz oldukları ehemmiyet söz götürmez. Yugoslavyayı, Yunanistanı, Rumanyayı ve Bulgaristanı çiğneyecek bir kuvveti, daha uzaklarda iken bile, aynen kendi hududlarımızda sayabiliriz. Suriye ile Mısır da bu cümledendir.

Büyük şimal komşumuz Rusya için de vaziyet aynen böyledir. Balkanlara herhangi büyük bir devletin el atması, Rusyayı Karadenizde bile rahatsız edecek çok ağır bir arıza teşkil eder, ve dünya kararlarının beşte biri genişliğindeki bu koca memleketi adeta felce uğratır. Bundan dolayı Rusyaya göre Balkanlarda ve Yakınşarkta statükoyu ihlâl eden hareketler olmamalıdır. Çünkü bu suretle muvazene bozulur ve dünya yıkılır.

Yıllar yürüdükçe ve hâdiseler inkişaf ettikçe Rusyanın Balkanlardaki münasebetleri en normal şekillerine doğru terakki etti. Yugoslavya ile Rusya arasında akdolunan ticaret muahedesi derhal siyasî bir yaklaşmanın en kuvvetli amili olup çıktı. Dünya işleri öyle bir cereyana girmiştir ki bu gün Basarabyanın bile Rusya için bir mesele teşkil etmemekte olduğuna hükmedebiliriz. Türkiyeye gelince memleketimizin Rusya ile en karanlık günlerden başlayan dostluğu daima itina ile muhafaza edilmiş ve iki komşu devletin dostlukları bu havali sulhunun daima temeltaşını teşkil eylemiştir.

Biz Boğazların sahibi ve muhafızıyız. Şunu bilerek ki bu geçidlerin Rusya için iktısadî ve siyasî ehemmiyeti diğer her memleketten ileri bir haddedir. Montreux muahedesinde Rusyanın Boğazlara nispetle bu istisnaî mahiyeti bütün ciddiyet ve samimiyetile nazarı dikkate alınmıştır.

Yeni Avrupa buhranının uzaktan uzağa ufukları karartan tehlikeleri karşısında biz emniyet sahalarımıza aid haricî tedbirler aldığımız zaman Rus - Türk dostluğunu ve Rusyanın emniyetini bütün sarahatile nazarı dikkate aldık. Değişmez çok esaslı bir şart olarak dedik ki taahhüdlerimizin hiç biri bizi komşumuz Rusya ile ihtilâf ve muhasamaya sevketmiyecektir.

Zaten biz bu taahhüdleri alırken Rusyanın onlar haricinde kalacağını düşünmemiştik, bilâkis Rusya ile de mümasil anlaşmalar imza edeceğimizden emindik. Rusyanın o zaman içinde bulunduğu şartlar bu emelin tahakkukuna mâni oldu. Daha doğrusu onları bir parça geciktirmiş bulundu.

Bununla beraber aramızda muahede olsun olmasın iki memleketin sarsılmaz dostluklarile yekdiğere dayanan emniyet ve menfaatleri onları daima beraber yürütmeğe kâfidir.

Balkan ve Yakınşark memleketleri milletlerarası muvazenesinin buralarda yerlerinden kaldırılamıyacak surette yerleştirdiği nirengi taşlarıdır. Onlardan hiç birinin kılına hata gelemez. Çünkü tekrar edelim: Böylelikle muvazene bozulur ve dünya yıkılır.

Bu hakikati yalnız büyük devletlerin değil, küçük milletlerin ve bilhassa Balkanlı ve Yakınşarklı memleketlerin de böyle bilmeleri lâzımdır. Küçük milletler dünya muvazenesile müeyyed olan kendi vaziyetlerini millî kudretlerinin azamî haddile müdafaaya mecbur ve muktedirdirler.

Beynelmilel muvazene kuvveti bir mevhume değildir, bir realitedir, ve onda büyük küçük her milletin vazifesi ve rolü vardır.

YUNUS NADİ

Brükseldeki İngiliz elçisi esirler arasında

Berlin 8 (Hususî) — D. N. B. Ajansı, kaybolduğu zannolunan Brükseldeki İngiliz elçisinin Almanların eline düşen esirler arasında bulunduğunu haber vermektedir. Elçi hakkında yapılacak muamele tetkik edilmektedir.

Askerlik Bahisleri

KARA ZIRHLILARI

Son harblerde seri ve şaşırtıcı taarruzlar yapan Alman motörize kıt'aları daha ziyade cepheleri delmekte kullanılıyor

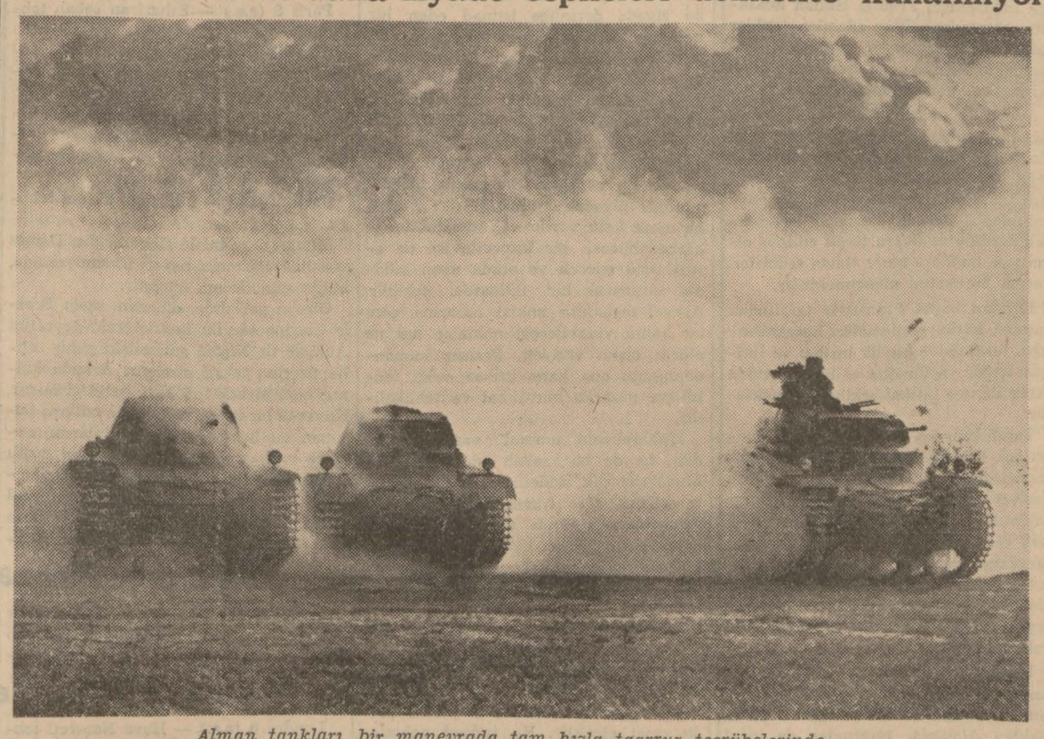

Alman tankları, bir manevrada tam hızla taarruz tecrübelerinde...

Yazan: Abidin Daver

Alman zırhlı tümenleri, Polonyada olduğu gibi, hatta oradakinden daha ziyade, Holanda. Belçika ve Fransada büyük isler gördüler. Hava ordusu birliklerile beraber yaptıkları seri ve şaşırtıcı taarruzlarla cepheler yardılar, muharebeler kazandılar. Bu münasebetle Almanların Panzerdivison yani «zırhlı tümen» dedikleri bu tümenlerin teşkilâtı hakkında okuyucularımıza biraz malûmat vermek isteyoruz. Harb başlamadan evvel Almanların 5 zırhlı, 4 hafif, 4 motörlü tümenleri vardı. Polonya harekâtında, bu 13 zırhlı ve motörlü tümenden başka ayrıca 2 zırhlı tümen daha görülmüş ve belki bazı piyade tümenleri daha motörleştirilmişti. O vakittenberi bunların sayısı artırılıp artırılmadığı meçhul olmakla beraber, geçen sekiz ay içinde Almanların zırhlı ve motörlü tümenlerini çoğaltmış olmaları kuvvetle muhtemeldir. Diğer taraftan Lehistanda görülmiyen 70 tonluk ağır tanklar kullandıkları muhakkaktır.

Bir zırhlı tümenin teşkilâtı

Bir Alman zırhlı tümeni şöyle teşekkül eder:

a — Zırhlı tümen karargâhı ve muhafız kıt'aları,
b — Bir zırhlı tugay,
c — Bir motörlü piyade tugayı,
d — Bir motörlü keşif kıt'ası,
e — Motörlü bir topçu alayı,
f — Bir motörlü istihkâm taburu,
g — Bir motörlü muhabere taburu,
h — Bir tank defi taburu,
i — Motörlü ikmal kıt'aları.

Zırhlı tümenin bu muhtelif birlikleri şöyle teşkilâtlandırılmıştır:

A — Zırhlı tümen karargâhı ve muhafız kıt'aları

9 tayyareli bir av bölüğü, bu bölük icabında bir tabur da olabilir.

3 tepeden pervaneli tayyare: Helicoptère denilen ve tayyare meydanına ihtiyac hasıl olmadan yere inip kalkan bu tayyareler irtibat tesisi içindir. (İtalyan gazetelerinin verdiği malûmata göre, Belçikanın Liège müstahkem mevkii civarında meşhur Ebben Emdel istihkâmının zaptında, Almanlar bu tayyarelerden istifade ederek baskın yapmışlardır.)

1 Motosiklet takımı,

1 Zırhlı otomobil takımı: Sekiz zırhlı arabadan mürekkebdir.

1 Hafif tank takımı: 7 tanktan müteşekkildir.

1 Tayyare defi makineli tüfek bölüğü. 20 milimetre çapında 12 tüfekten mürekkebdir.

B — Zırhlı tugay

2 tank alayı: Bu tank alaylarının her birinde 2 tabur vardır. Bir tank taburu 4 bölüklü olup 3 hafif ve 1 orta tank bölüğünden müteşekkildir. Bir hafif tank bölüğü 4 takımlıdır. Bölüğün 1 inci, 2 nci ve 3 üncü takımları makinelitüfekli tanklardan, 4 üncü takımı ise 37 milimetrelik, Fransız neşriyatına göre bir kısmı 75 lik top taşıyan tanklardan mürekkebdir. Her takımda 5 tank vardır.

Böylece bir tank alayında yedek tanklar da dahil olmak üzere 179 tank vardır. Bir zırhlı tugay 365 tanktan müteşekkildir.

C — Motörlü piyade tugayı

Bizim orduda «bindirilmiş» denilen ve motörlendirilmiş» tabirile de ifade edilen piyade tugayı şu birliklerden teşekkül eder: 2 avcı alayı.

Bir avcı alayında 1 motosiklet taburu ve 1 avcı taburu vardır.

Her motosiklet taburu 3 motosiklet bölüğü ve bir «ağır bölük» olmak üzere 4 bölüklüdür. Her motosiklet bölüğünde 4 takım vardır. 1 inci, 2 nci ve üçüncü takımlar üçer hafif makineli tüfekten mürekkebdir; 4 üncü takım ise 4 tüfekli ağır makineli tüfek takımıdır. Taburun ağır bölüğü ise 2 takımlı olup 1 inci takımı, 3 toplu bir piyade havan takımıdır; 2 nci takım ise 3 toplu tank defi takımıdır.

Avcı alayının avcı taburuna gelince, bu tabur 5 bölüklüdür. 1 inci bölük motosikletli bölüktür. Teşkilâtı yukarıdaki motosiklet bölüğüne benzer. 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölükler bindirilmiş piyade bölükleridir. Bu bölükler alelâde piyadede olduğu gibi üçer takımdan, takımlar üçer mangadan mütekkebdir. 5 inci bölük ağır bölüktür. Yukarıdaki ağır bölüklerden farkı, bunda fazla olarak bir zırhlı otomobil takımı bulunmasıdır.

D — Motörlü keşif kıt'ası

Bu keşif kıt'ası şöyle teşkilâtlandırılmıştır:

2 zırhlı otomobil bölüğü: Her bölük 8 hafif ve 6 ağır zırhlı otomobilden mürekkebdir.

2 motosiklet bölüğü: Bunların teşkilâtı yukarıdaki motosiklet bölüklerinin aynıdır.

1 ağır bölük: Bu da yukarıdaki ağır bölük gibidir.

E — Motörlü topçu alayı

Motörlü topçu alayı şu birliklerden mürekkebdir:

2 topçu taburu.

1 inci tabur 3 bataryalıdır. Topları 75 milimetrelik otomatik kundaklı ve tanklara karşı korunmak için kalkanlıdır.

2 nci tabur da 3 bataryalıdır, topları aynı çaptadır; yalnız traktörle çekilir. (Bazı Fransız neşriyatına göre toplar 75 lik değil 105 liktir.)

F — İstihkâm taburu

Motörlü olan bu istihkâm taburu 2 istihkâm bölüğü ile 1 köprücü kolundan ve 1 tank mania malzeme kolundan mürekkebdir. Bu malzemeyi esas itibarile tank lâğımı ve dikensiz tank teli teşkil eder. Zırhlı tümen düşman tanklarının taarruzuna uğrayıp müdafaa vaziyetinde kaldığı zaman bu malzemeyi kullanır.

G — Muhabere taburu

Muhabere taburu 1 muhabere ve 1 telsiz bölüğünden müteşekkildir.

H — Tank defi taburu

Zırhlı tümenin düşman tanklarına karşı müdafaa vasıtası olan bu tabur 3 bölüklüdür. Her bölükte 9 top vardır. Toplar 37 milimetreliktir. İlk hızı saniyede 750 metro olan bu topların azamî pratik menzili 800 metrodur. Mermisi 600 metroda 33 milimetre zırhı deler. 400 metroda bütün tank zırhlarını delebilir. Altı tekerlekli arazi otomobilile çekilir. Almanlar son zamanlarda bu 27 topu 36 taneye çıkarmışlardır. Böylece zırhlı tümenlerin 51 tane 37 milimetrelik tank defi topu vardır. Ayrıca sahra toplarının 12 tanesi de tanklara karşı kullanılabilir.

Son zamanlarda teşkil edilip her tümene verilen bir tank defi taburu, 1 motörlü istihkâm bölüğü ile beraber hareket eder; ayrıca 1 keşif ve 1 muhabere birliği de vardır. Bunların hepsine birden baraj - mania müfrezesi denilir. Kolordu veya ordu kumandanının emrindedir. Düşman tanklarının girmesine karşı hemen bir tevkif mevzii vücude getirir. Bu tank defi taburları, en ziyade zırhlı tümenlerle beraber hareket ederler.

I — İkmal kıt'aları

Bu kıt'a zırhlı tümenlerde cepane, erzak kollarile yaralı ve hasta taşıma takımlarından teşekkül eder. Hepsi motörlüdür.

Hulâsa edersek görürüz ki bir zırhlı tümende bir çok ağır ve hafif makineli tüfekten başka 12 tayyare, 372 tank, 56 zırhlı otomobil, 15 piyade havanı, 24 sahra topu, 51 tanc 37 milimetrelik tank defi topu, 12 tane 20 lik tayyare defi makineli tüfeği vardır. Motosikletler, asker taşıyan otomobiller ve kamyonlarla beraber motörlü vasıtaların yekûnu 1000 taneyi bulur. Böyle bir zırhlı tümen bir hat üzerine dizildiği zaman yüz kilometro uzunluğunda araziyi kaplar.

Bütün bu teşkilât Almanların Polonyada kullandıkları zırhlı tümenlere aiddir. Oradaki tecrübelerden sonra bazı değişiklikler yapmış olmaları kuvvetle muhtemeldir.

Zırhlı tümenlerden başka Almanların «hafif tümenler» dedikleri ve eski süvari fırkaları gibi keşif ve takib için kullandıkları tümenler hafif ve sür'atli arabalardan, yani zırhlı otomobillerden mürekkebdir. Motörlü tümenler ise, bütün birlikleri arazi otomobili denilen altı tekerlekli otomobiller, kamyonetler ve kamyonlar tarafından taşınan seri tümenlerdir.

Almanların Panezdvisi dedikleri yukarıda tafsil ettiğimiz zırhlı tümenlerin vazifesi ise daha ziyade manileri devirmek ve müdafaa hatlarını delmektir.

ABİDİN DAVER

«İspanya tarihî rolünü oynıyacaktır»

S. S. Hoare, General Franko'ya itimadnamesini verirken böyle söyledi

Madrid 8 (a.a.) — İngilterenin yeni Madrid büyük elçisi Samuel Hoare, bu gün General Franko'ya itimadnamesini takdim etmiştir.

Sir Samuel, söylediği nutukta, İngiltereyi İspanyada temsil etmekten ne derece büyük şeref duymakta olduğunu bildirmiş ve an'aneye hürmet ve medeniyete muhabbet gibi birçok şeylerin iki millette de aynı bulunduğunu tebarüz ettirmiştir.

Mr. Hoare, iki memleket arasındaki menfaat birliğinin, İspanya ile İngiltere arasında iyi münasebetlerin gün geçtikçe daha dostane olacağı hakkında kendisine itimadlı ümidler vermekte olduğunu ilâve etmiş ve kuvvetli bir İspanyanın Avrupada, tarihî vaziyetinin kendisine verdiği nüfuzu icra edeceğini görmek ümidini izharla sözlerini bitirmiştir.

İsviçre üzerinde

Dün de hava çarpışmaları oldu, 2 Alman tayyaresi daha düştü

Bern 8 (a.a.) — Bu gün İsviçre arazisi üzerinde vukua gelen hava çarpışmalarında iki Alman ve iki İsviçre tayyaresi düşmüştür. Üç İsviçreli tayyareci yaralanmıştır. Bunların ikisinin yaraları mermi yarasıdır. Alman bombardıman tayyarelerinin mürettebatı tevkif olunmuştur.

İrlandada da mecburî hizmet usulüne doğru

Dublin, 8 (a.a.) — Millî Müdafaa Nazırı, nüfus tahriri yapmağa karar verdiğini ve icab ederse mecburî hizmet usulünü tatbik edeceğini beyan etmiştir. Nazır, başka yerlerde yapıldığı gibi insanlar ve emlâk üzerine vaz'iyed salâhiyeti verilmemiş olmasını teessüfle karşılamıştır.

Bükreş'te yapılan büyük merasim

Kral Karol milleti, bütün enerjilerini vatan müdafaasına hasretmeğe davet etti

Bükreş 8 (Hususî) — Kral Karol'un tahta çıkışının onuncu yıldönümü memleketin her tarafında hararetle kutlulanmıştır. Majeste Karol, Başvekil Tataresko'yu, Rumanya Patriğini, ordu kumandanlarını ve sivil erkânı kabul etmiştir. Patrikle, Başvekil, majesteyi tebrik eden nutuklar irad ederek Rumen milletinin şükran ve sadakat hislerine tercüman olmuşlardır.

Kral Karol, kısa bir hitabe ile teşekkürlerini bildirmiş ve bütün Rumenleri enerjilerini vatanın müdafaasına hasretmeğe davet etmiştir.

Rumen millî bayramı münasebetile Rumen gencliği de dünya gencliğine hitaben bir beyanname neşrederek kendilerini sulh lehine teşriki mesaiye davet etmiştir.

«Times» in makalesi

Londra, 8 (a.a.) — Kral Karol'un Rumanya tahtına çıkışının onuncu yıldönümü münasebetile Times şöyle yazmaktadır:

«Bu on yıl içinde hükümdarın vücude getirdiği eser dikkate şayandır.»

Times, Rumanyanın şimdiki vaziyetile Kralın memlekete avdetinden evvelki vaziyeti arasında bir mukayese yapmakta ve hükümdarın yaptığı başlıca inkılâbları zikretmektedir. Times şunları ilâve etmektedir:

«Kralın eseri sayesinde Rumanya yakın tarihinin her hangi bir zamanından daha müttehiddir. Harbin bidayetindenberi Rumanya nazik bir vaziyette bulunmakta idi. Bu memleketin ihtiyatlı diplomasisi ve bitaraflık siyasetine sıkı bağlılığı, müşkülât içinde bulunduğu İngilterede iyice anlaşılan Krala iki muharib taraf arasında müsavi mesafede bir yol takib etmesi imkânını vermiştir. Zaferin müttefikler tarafından istihsal edilmemesi Balkan devletleri için bir falihayır addedilmiyeceğine İngilterede olduğu gibi Rumanyada da herkes kanidir.»

HEM NALINA MIHINA

Sonuna kadar...

Fransız ordusu dayanıyor. İlk baskının husule getirdiği bozgun havası ortadan kalkmıştır. Alman başkumandanlığı, Möz cephesini yardıktan sonra, müttefiklerin şimal grupunu esir etmek ve Manş denizi kıyılarını ele geçirmek için, Fransız ordusunun büyük kısmını bırakıp bütün kuvvetile denize doğru yürümekle gene Marne meydan muharebesindekine benzer bir hata işlemiş görünüyor. Eğer Fransız mukavemeti, bir müddet daha kırılmazsa, bu hata kat'iyetle tahakkuk etmiş olacaktır.

İtalyanın Almanyaya yardım etmek için harbe gireceği, şimdi daha kuvvetle söyleniyor. Bu yardım, Fransız ordusunu şimalden ve cenubdan sarmak maksadile yapılacakmış. Paris düşerse şöyle, düşmezse böyle olur diye muhakemeler yürütülüyor.

Şimdilik ortadaki vakıa ve hakikat şudur: Fransız ordusu kahramanca mukavemetine devam etmektedir. İtalya da, hergün tedbirlerini artırmakta olduğu halde henüz harbe girmemiştir.

Paris düşerse, düşmezse düşünceleri ve mütaleaları bize, 1918 senesinin gene bu aylarında Ludendorf'un taarruzları sırasında, Almanların ikinci defa Marne nehri kıyılarına geldiği zamanı hatırlattı. Ludendorf hazırladığı 208 fırka askerle biri 21 martta, ikincisi 9 nisanda, üçüncüsü 29 mayısta olmak üzere üç büyük taarruz yapmıştı. Bunların üçünde de, Alman hamleleri, müttefiklerin cephesini yarmış, geniş cebler vücude getirmişti.

Birinci hamlede Almanlar 80,000 esir, 975 top almışlardı. İngiliz ordusu 300,000 zayiat vermişti. Onun yardımına koşan Fransız ordusunun zayiatı da 9000 i zabit olmak üzere 170,000 kişi idi. Bu sırada «Şişman Berta» lar da 120 kilometro mesafeden Parisi bombardıman ediyorlardı. 24 mart günü Parisin tahliyesi için hazırlıklar yapılmıştı. O zaman Fransız Başvekili olan İhtiyar Kaplan Klemanso, Cumhur Reisine telefon ederek hükûmetle beraber Bordo'ya harekete hazırlanmasını bildirmiş ve:

— Pirene'ye kadar harbedeceğim! Demişti. 1 nisan günü Alman hamlesi fazla ilerilemeyerek durdu.

İkinci hamle Flandre'da yapılmıştı. 6 günde Almanlar 20,000 esir, 400 top aldılar. Fransızlar gene İngilizlerin yardımına koştular. 18 nisanda, bu taarruz da önlendi; 29 nisanda ise büsbütün durduruldu.

Üçüncü hamle Marne istikametinde idi. 29 mayısta başladı. Müthiş bir topçu ateşi ve zehirli gazler, Fransız - İngiliz cephesini çabucak yardı. Bir kaç gün içinde Almanlar 65,000 esir almışlardı. Bu meydan muharebesi, Fransızların şimdi harbettikleri Chemin des Dames mıntakasında ve Aisne nehri üzerinde cereyan etmişti. Müttefikler burada zayıf kuvvetlerle tam bir baskına uğramışlardı. Cephe 60 kilometre genişliğinde yarılmış ve 60 kilometre derinliğinde bir ceb teşekkül etmişti. Almanlar Marne nehrine dayanmışlardı. Düşman Parise 70 kilometre mesafeye gelmişti. Payitaht Oise, Ourcq (Urk) ve Marne nehirlerinden aynı zamanda tehdid altında idi. Alman topları ve tayyareleri Parisi dövüyorlardı. O zaman İhtiyar Kaplanın sesi gene gürledi:

«— Parisin önünde, Parisin içinde, Parisin arkasında harbedeceğim: Sonuna kadar döğüşeceğim.»

Almanlar, evvelki taarruzlarda açtıkları iki cebi birleştirmek için, 9 haziranda, dördüncü fakat tâli ehemmiyette bir hamle yaptılar. İlk iki gün muvaffak oldular. Fakat 11 haziran günü bir Fransız mukabil taarruzu bu hamleyi de durdurdu.

Almanlar, 15 temmuzda, Reims etrafında 60 fırka ile tekrar büyük bir taarruz yaptılar. O zamana kadar taarruz istikametini tayin edemiyerek baskına uğramış olan müttefikler, bu defa taarruzun yerini ve gününü öğrenmişlerdi. Evvelâ bir müdafaa muharebesi verdiler; arkasından da 18 temmuz günü mukabil taarruza geçtiler. Bu defa Almanlar baskına uğramışlardı. İki gün içinde 50 kilometrelik bir cephe üzerinde mağlûb edildiler. 17,000 esir ve yüzlerce top verdiler. Müttefiklerin taarruzu devam etti. 4 ağustos günü ikinci Marne meydan muharebesi müttefiklerin zaferile bitmiş, Almanlardan 35.000 esir, 700 top, 4,000 makinelitüfek ve bomba topu alınmış, Paris kurtulmuştu. Bundan sonra, müttefiklerin umumî taarruzu başladı. Artık Alman med dalgası cezir haline gelmişti. 11 ikinciteşrin 1918 günü, Almanlar mütareke istediler.

Bu gün tarih, 22 sene evvelki günleri tekrar yaşıyor. İngiltere ve Fransanın başında bulunan Çörçil, Reyno, Veygand, İhtiyar Kaplanın sözlerini tekrarlayarak:

— Sonuna kadar, yenilinceye kadar döğüşeceğiz!

diyorlar ve döğüşüyorlar. Bu badireden muzaffer çıkmak için de sonuna kadar döğüşmekten başka çare yoktur.

«Yeni Sabah» refikimiz 3 yaşında

Yeni Sabah refikimiz, dün neşir hayatının 3 üncü yılını idrak etmiştir. Bu münasebetle Özipek Palas salonlarında samimî bir kutlama toplantısı yapılmıştır. Valimiz doktor Lûtfi Kırdarın riyaset ettiği ziyafette, Basın Birliği İstanbul şubesi reisi Hakkı Tarık Us, güzel bir hitabe ile «Yeni Sabah» ın memleket irfanına yaptığı hizmetleri anmış ve bir arada neş'eli saatler geçirilmiştir.

Refikimizi tebrik eder, daha uzun muvaffakiyet yılları dileriz.

Evlenme

Gazetemiz muhasebe memurlarından Nuri Kayacanla Selma Kayranın nikâh töreni Beyoğlu Belediye dairesinde güzide davetlileri huzurunda dün icra edilmiştir. Yeni evlilere saadetler dileriz.

Muazzam Bir Alman Taarruzu

Askerî vaziyet

Dün gece saat 11 e kadar gelen malûmata nazaran şimalî Fransada cereyan etmekte olan büyük meydan muharebesi dün de bütün şiddetile devam etmiştir. Almanlar Abbevil, Amyen, Peron ve Aisne - Oise arasındaki mıntakalarda taarruzlarına devam etmişlerdir. Abbevil mıntakasında, Almanlar Bresle hattına taarruz etmişler. Forges-les-Eaux mıntakasından nüfuz eden 200 tank ile bir miktar motörlü piyadeden mürekkeb bir kuvvet Bresle suyunun 20 - 25 kilometre kadar cenub ve cenubu garbisine ve Rouen istikameti umumiyesinde ilerilemiştir. Fransız Başkumandanlığının aldığı mukabil tedbirler dolayısile bu mıntakada bir tank temizleme hareketi başlamıştır.

Ham - Amyen mıntakasına yapılan Alman taarruzu da devam etmiştir. Bu mıntakadaki cephe, bir hat değil Nojou şimalinden - Aumale şimalinden geçerek Manş denizine kadar devam eden bir müdafaa sahasıdır.

Dün öğleden sonra Noyon - Aumale hattına yeni bir Alman taarruzu başlamıştır.

Aisne ile Oise arasındaki sahada muharebe çok şiddetli olmuş, Almanlar bu mıntakada ihtiyatlarını ileri sürerek Aisne cenubuna doğru geçmeğe çalışmışlardır.

Suason şarkında nehri cenuba doğru geçmeğe muvaffak olan Alman grupları bir mukabil taarruzla geri atılmışlardır. Bu mukabil taarruza İngiliz tankları da iştirak etmişlerdir. İngilizler bu mıntakada Amerikadan yeni gelen Curtisse ve Gleen Martin tayyarelerini de kullanmışlar, bunlar gerek pike taarruzlarla ve gerek bombalarla, Alman tanklarına ve cephenin hemen gerisindeki mıntakalara taarruz ederek orduya yardım etmişlerdir.

Bu mıntakadan nüfuz eden bazı Alman tankları Aisne nehrinin 40 km. cenubuna kadar ilerilemeğe muvaffak olmuşlarsa da, bu nehirle Paris arasındaki mıntakada bulunan antitank teşkilât tarafından imha edilmeğe mahkûmdurlar. Çünkü piyade bunları takib edememiş ve mevzilerinden çıkamamıştır.

Dün bütün cephede yeniden 400 Alman tankı tahrib edilmiştir. Holanda taarruzundan itibaren Almanyanın tank mevcudunun 3/2 sini zayi etmiş bulunduğu, tayyare zayiatı ise 2000 den fazla olduğu zannolunuyor. Hava kuvvetlerinin harekâtı: Fransız bahrî tayyareleri 7-8 haziran gecesi Berlin civarındaki tayyare meydanlarını, fabrikaları ve sair askerî tesisatı bombardıman etmiştir. İngiliz tayyareleri Hamburgdaki benzin depolarını tekrar bombalamışlardır. Hamburgda Almanlar tarafından 1,5 milyon ton benzin iddihar edildiğine nazaran, bu tahribat Almanya için büyük ehemmiyeti haizdir. Ganol'daki petrol depoları taktirhaneler yeniden bombardıman edilmiştir. Cephenin gerisinde bir çok demiryolunun birleştiği Hirson ve Abbevil'e havadan taarruz edilmiş, buradaki tesisat ve tayyare meydanları tahrib edilmiştir.

Alman tayyareleri ise şarkî ve şarkı cenubu İngiltereyi, Lyon civarını ve Parisin şimal ve cenubundaki demiryol tesisatını ve Dover ve Manş sahilindeki Fransa limanlarını bombalamışlardır.

Narvik cephesinde: Müttefik taarruzu (Narvik - İsveç hududu) demiryolu boyunca ilerilemektedir. Almanlar İsveç hududundan bir evvelki tünele kadar çekilmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Hulâsa: Meydan muharebesi dört gündenberi başladığı ve Almanlar tarafından büyük kuvvetler cepheye konarak taarruz idame edildiği halde elân şayanı kayıd bir netice alınmamış, cephenin hiç bir noktasında cepheye konan kuvvet ve zayi edilen malzeme ile mukayese edilebilecek bir muvaffakiyet kazanılamamıştır. Cephenin bir çok noktasında, Fransız istinad noktaları sahasından nüfuz edebilen tanklar daima yalnız kalmışlar, piyadeler bunları takib edememiş ve binaenaleyh taarruz ileri götürülememiştir.

Muharebe şekli itibarile, Sakarya meydan muharebesine benzer bir şekil almıştır. Muharebe bir hat üzerinde değil, tarafeynin taarruz ve mukabil taarruzlarının cereyan ettiği bir saha halindedir. Fransız müdafaa şeklinin, çok derinliğine doğru tespit edilmiş olması ve tanklara karşı alınan tedbirler, yarma hareketini menetmektedir.

Bundan başka Fransızlar tarafından yapılan bütün gerilemeler, kumandanlığın tertibile ve büyük inzibat ve intizam içinde yapılmakta ve bir mevziden diğer mevzie intikal şeklinde olmaktadır.

Tarafeynin hergünkü malzeme zayiatı çok büyüktür. Tebliği resmilerdeki, mubalâğalardan sarfı nazar edilerek vaziyet tetkik edildiği zaman malzeme zayiatının çokluğunun gene nazarı dikkati celbedecek kadar mühim olduğu meydana çıkar. Bu zayiat, bilhassa, taarruzun en büyük silâhı halini almış olan tanklarda ve çok uzun menzilli topçu vazifesini de gören tayyarelerde çok büyüktür.

Fransız kuvvetlerinin büyük bir cesaret ve kahramanlıkla çarpıştığı ve kumandanlığın daima vaziyete hâkim olduğu Almanlar tarafından da itiraf edilmektedir.

Bu şartlar altında, hangi taraf insan ve malzeme zayiatını vaktinde telâfi eder ve cephedeki ordusunun kuvvetini idame edebilirse muharebeyi o kazanacaktır demek doğru olur.

Alman ordusunun malzemece faikiyeti muhafaza edemediğine dair deliller mevcuddur. Flandre muharebelerinde çok çalışmış, zaferin kazanılmasına büyük yardımlarda bulunmuş olan, Alman hava kuvvetlerini bu muharebede aynı kudrette görmüyoruz. Buna sebeb üç hafta devam eden bu muharebelerde, bunların korunmağa lüzum görülmeden mütemadiyen sarfı ve bu suretle tahrib edilen malzemenin yenilenmemesi, ölen ve yaralanan yetişmiş pilotların yerine aynı kudrette uçucuların bulunamamasıdır. Hergün kendi fabrikalarında yapılmakta olanlarla Amerikadan gelen en modern tayyarelerle takviye edilen müttefik hava kuvvetleri, bugün adeden faik değillerse bile insan ve malzemenin keyfiyeti itibarile üstünlüğü temin etmiş bulunuyorlar.

Bu faikiyet gün geçtikçe artacaktır. Gene Flandre muharebelerinde, zaferin en büyük amili olan ve müttefiklerin antitank silâhlarında tesirine mukavemet edecek kadar kalın zırhlara malik olan Alman tanklarının baskın tesiri geçmiş, bunlara karşı yeni harb usulleri bulunmuştur. 7,5 santimetrelik toplar ve topla müsellâh tayyareler hergün bunlardan yüzlercesini, tahrib etmektedir.

Müttefiklerin kumanda heyeti de Flandre muharebelerini idare etmiş ve baskına uğramış olan kumanda heyeti değildir. Bilâkis, muharebenin cereyanını elinde tutmakta ve serbestii harekâtını muhafaza edebilmektedir. Bunun neticesi olarak maneviyatı yükselmiş olan müttefik kuvvetler, hergün mukabil taarruza geçmekte ve vaziyeti ıslaha çalışmaktadır.

Bütün bu mülâhazalar, cereyan etmekte olan meydan muharebesinin neticesi hakkında müttefikler hesabına nikbin olmağı icab ettiren amillerdir.

Emekli Kurmay
Feridun DİRİMTEKİN

(Baştarafı 1 inci sahifede)

yüz tanktan mürekkeb gruplarla akınlar yaptığı halde, Fransız istinad noktalarında Almanların ileri harekâtına mâni olunmuştur. Düşmanın hafif motörize müfrezelerinden biri, sadece Dieppe'in cenubunda Bresle çayını geçerek bu çayın 20 kilometre cenubunda kâin Forges - Les - Eaux'ya kadar ilerleyebilmiştir. Ancak, Fransız resmî tebliğinde de tebarüz ettirildiği veçhile, bir kaç Alman motörlü cüzütamının vâsıl olduğu nokta Weygand hattına dahil bulunmaktadır. Bu şerait altında, Fransız müdafaa hattını geçemiyen, bilâkis istinad noktalarının arasına girmiş bulunan müfrezenin vaziyeti, sevkülceyş bakımından tehlikeli addedilmektedir.

Almanların, üç misli kuvvetle yaptıkları hücumların diğer noktalarda akim kalmış olması, Fransız başkumandanlığının evvelce tanzim ettiği plânın muvaffakıyetle tatbik edilmiş olduğuna bir delil addedilmektedir.

Salâhiyettar askerî mehafilde henüz devam etmekte olan harekât hakkında şimdiden kat'î hükümler vermek doğru olmıyacağı ehemmiyetle tebarüz ettirilmekle beraber bütün istinad noktalarında hâkim olan müttefiklerin vaziyeti günden güne daha çok ıslah etmekte bulundukları söylenmektedir.

Havas ajansının verdiği malûmat

Paris 8 (a.a.) — Havas Ajansı askerî vaziyet hakkında şu mütaleayı yürütmektedir:

Düşman hücumları bugün öğleden sonra Parise gelen haberlere istinad edilerek umumî bir şekilde şu suretle tespit edilebilir.

Almanlar, dün Aaisne nehrini Soissonsun şarkından geçmeğe teşebbüs etmişlerdir. Pek şiddetli muharebelerden sonra nihayet bu nehrin mürurundan Almanlar menedilmiştir.

Daha şimalde Fransızlar bu sabah Aisne nehrinin şimal sahilini işgal etmekte idiler. Bu nehrin civarındaki tepeler ve yamaçlar üzerinde çok şiddetli muharebeler yeniden başlamıştır. Almanların Ois nehri sahillerinde diğer mıntaklarda olduğu kadar mühim gayretler sarfetmedikleri görülmektedir.

Ois'dan Bresle nehrine kadar muharebe hatt* münhanilerini kat'î bir şekilde tespit etmek kabil olmamakla beraber, Hama on kilometre kadar bir mesafedeki bir noktadan başlayarak Bresle ırmağını takib ettikten sonra denize kadar imtidad ettiği söylenebilir. Muharebenin inkişafı itibarile esasen daimî surette imtidad eden bir cephe mevzuubahs değildir. Bu muharebeler daha ziyade derinliğe istinad eden bir müdafaa tertibine dayanmaktadır. Bu cümleden olarak yukarı Bresle ırmağında kuvvetinin derecesi hakkında henüz tam bir malûmat alınamıyan bir Alman zırhlı grupu 20 kilometre kadar Fransız hatlarının gerisine doğru ilerlemiştir. Bu hareketin istikameti cenub ve cenubu garbidir. Bu grupla birlikte motörlü piyade kıt'alarını da götüren bir tank kolu vardır ki, muvaffakiyetle harbedebilecek bir kuvvette ise de arazi işgal edecek ve orada uzun müddet tutunacak bir iktidarda değildir. Askerî mehafilin noktai nazarına göre bu kolun varabileceği noktalar her ne olursa olsun vaziyeti, Fransız kumandanlığının ona karşı ittihaz ettiği tedbirlere nazaran muvakkat ve tehlikelidir.

Muharebenin umumî vasıfları ne dün, ne de bu sabah değişmemiştir. Muharebe çok şiddetlidir ve tahmin olunduğuna göre Alman orduları baş - kumandanlığı elinde bulunan tankların üçte ikisini ateş hattına sokmuştur. Fransız piyadesi bu zırhlı hücumlara karşı mevkini metinane muhafaza etmektedir.

Taarruzun bidayetindenberi istinad noktalarımızdan büyük bir ekseriyeti tankların darbelerine Alman piyadesinin hücumlarına ve Alman topçusu ile tayyaresinin çok şiddetli ateşlerine mukavemet etmiştir. Bu istinad noktalarında bulunan garnizonlardan geri çekilmek emrini alanlar bu çekilişlerini tam intizamla yapmışlardır. Almanların tank zayiatı pek büyük nispetler dahilinde artmaktadır. İlk safta harbeden yedi buçukluk toplarımız Almanların zırhlı kütlelerinde büyük rahneler açmışlardır. Yalnız bir yedi buçukluk bataryanın bir gün zarfında 25 tank tahrib ettiğini söylemek bunun en büyük delilini teşkil etmektedir.

Cephe yarılmamıştır

Askerî mahfillerde söylenildiğine göre, Alman zırhlı gruplarının Fransız tertibatı arasına girmesi, bir muharebede daima husule gelebilen hâdiselerden biridir.

Alman zırhlı tank grupu, müttefik istinad noktaları arasından, ancak sızmıştır. Ve kat'iyyen bir cephe yarılışı bahis mevzuu değildir. Her tarafta, birbirini takib eden istinad noktaları hatlarımız, tam olarak kalmaktadır. Her iki tarafta, tank bakımından, Almanlar, sızmağa muvaffak olmuşlardır. Fakat tankların geçtiği noktalardan, Alman kumandanlığının ümidi hilâfına olarak, bunlara refakat etmeğe ve vaziyeti istismar eylemeğe memur olunmuş piyade grupları bu tankları takib eyliyememişlerdir. Binaenaleyh, zırhlı fırkalar hücumundan bahsetmek doğru olmaz. Mevzuu bahsolan, yalnız tank gruplarıdır ve bunlar, tehlikeli olmakla beraber, piyade unsurlarından mahrumdur. Fransız kumandanlığı, yukarı Bresle vadisinde faaliyette bulunan bu tank grupunu tahrib için bütün tedbirleri almıştır.

Fransız tayyarelerinin faaliyeti

Paris 8 (a.a.) — Hava Nezareti bildiriyor:

Son üç gün zarfında hava kuvvetlerimizin muharebeye kütle halinde müdahalesi bilhassa düşmanın zırhlı kıt'alarına, iaşe ve takviye kollarına yapılan taarruzlar şeklinde tezahür etmiştir. Hava kuvvetlerimizin son günlerde düşman harekâtında husule getirdikleri karışıklık kara kuvvetlerimizin faaliyetini geniş mikyasta kolaylaştırmıştır.

Evvelki gece bombardıman tayyarelerimiz harb sahasının gerilerinde şiddetle faaliyete geçerek iaşe kollarını, yolları ve şimendifer hatlarını bombardıman etmişlerdir. Keşif tayyarelerimiz gece ve gündüz bir çok uçuşlar yaparak kıymetli malûmat getirmişlerdir.

Dün alçaktan uçan hücum tayyarelerimiz birbirini takib eden dalgalar halinde bombaları ve toplarile muhtelif noktalarda düşmanın kollarını, zırhlı kıt'alarını, benzin kamyonlarını felce uğratmışlar ve bir çok tankları muharebe haricine çıkarmışlardır.

Büyük bir faaliyet gösteren avcı tayyarelerimiz tahrib müfrezelerimizi pek müessir surette himaye etmişlerdir.

Dün şimal cephesinde Fransız avcı tayyareleri düşmanın 21 tayyaresini düşürmüşlerdir.

Berlin bombardıman edildi

Londra 8 (Hususî) — Fransız donanmasına mensub bombardıman tayyareleri dün gece Berlin üzerinde uçuşlar yapmış ve civardaki askerî fabrikaları bombalamışlardır. Berlin geçen harbde bombardıman edilmemişti. Berlin halkı 1806 danberi harb yüzü görmemişti. Filhakika, Napolyon 1806 tarihinde Jena'da Prusya ordusunu mağlûb ettikten sonra Berline girmiş, fakat o tarihten sonra Berlin harb sahası olmamıştı. Bu itibarla, dün geceki bombardıman Berlinde büyük bir heyecan uyandırmış, bir çok semtlerde panik olmuştur.

Resmî harb tebliğleri

Fransız karargâhı bildiriyor

Paris 8 (a.a.) — 8 haziran sabah tebliği:

Dün akşam Bresle'in yukarı vadisinde bulundukları bildirilen zırhlı unsurlar, ilerleyişlerini artırmışlardır. İleri müfrezeler, sivri bir uç halinde, Forges - le - Eaux mıntakasına varmışlardır. Cephenin geri kalan kısmında vaziyet aynı olarak kalmaktadır.

Paris 8 (a.a.) — 8 haziran akşam tebliği:

Muharebe, denizle Chemin des Dames arasında cephenin heyeti umumiyesinde, bütün gün devam etmiştir.

Oise'ın garbında, düşman, aşağı Bresle üzerine tazyikı hafifleterek, gayretini Aumale ile Noyon arasındaki geniş cephe üzerine teksif etmiştir. Arkada kalmış olan piyade fırkaları, hatta girmiştir. Kuvvetli bir topçu ile takviye edilmiş bulunan bu fırkalar, ateş vasıtalarını, evvelce muharebeye sokulmuş olan zırhlı fırkaların ateş vasıtalarına ilâve eyle - mişlerdir. Dün harbe sokulmuş yedi zırhlı fırkanın yanında, yirmiden fazla taze fırka mücadeleye girmiştir. Fırkalarımız, kendi miktarlarile gayrimünasib bulunan bu gayretin terakkisini, ancak gösterilen istikametler üzerine bir geri çekme manevrası yaparak, tahdid edebilmişlerdir. Fırkalarımız düşmana çok büyük zayiat verdirmişlerdir.

Düşman tazyikı, Oise'ın şarkında da fazlalaşmıştır. Düşman, burada, muharebeye yeni fırkalar ve zırhlı tanklar sokmuştur. Bu yeni kuvvetler, düşmana, Oisne'un cenubundaki tepeler üzerine genişçe ayak basmak imkânını vermiştir. Cüzütamlarımız, araziyi, adım adım müdafaa etmektedir.

Hava kuvvetlerimiz, en büyük bir şiddetle düşmanı iz'acda devam ederek büyük bir faaliyet göstermiştir. Avcı hava kuvvetlerimizin himayesinde 150 den fazla tayyare, kafileleri bombardıman etmiştir. Kafilelere isabetler olmuş ve dağıtılmıştır.

Donanmaya mensub bir hava filosu, 7 haziran gecesi, Berlin varoşlarındaki fabrikaları bombardıman etmiştir. Tayyarelerimizin hepsi, üslerine dönmüştür.

Fransız Amirallığı bildiriyor

Paris, 8 (a.a.) — Fransız Amirallik dairesinin tebliği: Donanmaya mensub hava kuvvetlerinin bir filosu, 7 haziran gecesi, Berlin varoşlarını ve bazı fabrikaları bombardıman etmiştir. Tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüştür.

İngiliz Hava Nezareti bildiriyor

Londra 8 (a.a.) — Hava Nezareti tebliğ ediyor:

Dün ve evvelki gün ağır ve vasat bombardıman tayyareleri, düşmanın harb meydanına vâsıl olan münakale yollarını ve hemen cephe gerilerinde bulunan ileri mıntakalarda bazı hedefleri bombardıman etmişlerdir.

Bütün cephe imtidadınca, demiryolları, köprüler, yolların iltisak noktaları, kıtaat ve tank tecemmüleri ve top parkları defaatle sistematik bir surette bombardıman edilmiştir.

Vasat bombardıman tayyarelerimizden beşi avdet etmemiştir. Ağır bombardıman tayyare teşekküllerimiz, evvelki gün, Almanyanın şimali garbisi ve cenubî Belçikada düşmanın gaz tasfiye fabrikalarını, tayyare meydanlarını, stadyomlarını, muvasala kollarını bombardıman etmiştir. Bütün tayyarelerimiz avdet etmiştir.

Sahil müdafaa tayyarelerimizle ordunun takviye tayyareleri, deniz ve kara üstünde mütemadiyen devriye ve keşif uçuşları yapmıştır. Bir tayyaremiz dönmemiştir.

Avcılarımız gene faaliyete geçmiştir. 15 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Londra 8 (a.a.) — İngiliz Hava Nezaretinin tebliği:

Dün bütün gün ve gece, İngiliz hava kuvvetlerinin gayreti yeniden, Fransadaki müttefik ordulara muzaherete teveccüh eylemiştir. Bir çok keşif uçuşları yapılmış ve alınan malûmat saye - sinde bir çok bombardıman uçuşları icra edilmiştir. Bir çok defa, münakale yolları, kıt'alar ve zırhlı tanklar kol - larına hücumlar yapılmıştır. Bir düş - man tayyaresi düşürülmüştür. Orta büyüklükte bir bombardıman tayyaremiz kayıbdır. Bu harekâta, gece, düşman hatları arkasında kilid noktaları üzerinde devam olunmuştur. Hirson'daki demiryolu başlangıcına mühim hasar ika olunmuş ve bir çok infilâk ve yangınlar yapılmıştır. Ayni yerde, asker tahaşşüd - lerine mitralyözle hücum edilmiştir.

Abbeville'de bir çok infilâk ve yangın çıkarılmış ve tayyare meydanına çok geniş hasar ika olunmuştur. Bütün tayyarelerimiz geri dönmüştür.

Diğer ağır bombardıman filolarımız, Almanyanın şimali garbisinde askerî hedeflere hücumlar yapmışlardır. Bu tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüştür.

Dün bütün gün, muharebe tayyarelerimiz, muharebe mıntakası üzerinde enerjik faaliyette bulunmuştur. 17 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bizim 12 muharebe tayyaremiz kayıbdır.

Bu gün, gündüz aynı tarzda hareketler yapılmıştır. Şimdiye kadar alınan haberler, orta büyüklükteki bombardıman tayyarelerimizin düşmanın motörlü kuvvetlerine çok ciddi hasar ika ettiğini göstermektedir.

Alman karargâhı bildiriyor

Führer'in umumî karargâhı 8 (a.a.)— Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Ordularımızın harekâtı, Somme'un ve Aise - Aisne kanalının cenubunda muvaffakiyetle devam ediyor. Düşman, aşağı Somme'un cenubuna atılmıştır.

Alman hava kuvvetleri, karada harbeden kıt'aların faaliyetini takviye etmekte, Somme'un cenubunda, asker tahaşşüdlerine, askerî kollara ve düşman piyade ve topçu mevzilerine hücum ederek bunları bombardıman etmiştir. Alman hava kuvvetleri, yerde vukua gelen çarpışmaya karışmaktadır.

Dunkerque'te Alınan esirlrein miktarı 88 bine yükselmiştir.

İngilterenin cenub ve şark sahillerine karşı yapılan silâhlı keşif uçuşları esnasında, bazı İngiliz hava meydanları ve aynı zamanda Douvres limanı bombardmıan edilmiştir.

Alman hava kuvvetleri, düşman mevzilerine hücum ederek, Narvik civarındaki ordu teşekküllerine yardım etmiştir. Sarnıçlarda yangınlar çıkarılmış ve bir düşman kruvazörüne iki bomba isabet etmiştir.

Bir Alman denizaltı gemisi, İrlandanın şimali şarkisinde, 14 bin tonluk bir düşman muavin kruvazörünü batırmıştır.

Düşmanın Almanya dahiline yaptığı gece hava hücumları, büyük tahribata sebebiyet vermemiştir. Bir Alman şehrinin bir mahallesinde on sivil ölmüştür.

Düşmanın umumî hava zayiatı, dün, 71 tayyareye baliğ olmuştur. Bunların 29 tanesi hava çarpışmalarında, 25 tanesi hava defi topları tarafından düşürülmüş, geri kalanı yerde tahrib edilmiştir. 5 Alman tayyaresi kayıbdır.

Merkezî Fransada alarm işareti

Paris 8 (a.a.) — Merkez garb mıntakasında saat 1,20 den 2 ye kadar tehlike işareti verilmiştir.

İngiltereye atılan bombalar

Londra 8 (a.a.) — Dün akşam cenubu şarkî sahilinde kâin bir şehrin üzerinde çok alçaktan uçan bir düşman tayyaresi on dakika kadar her tarafa rasgele mitralyözle ateş etmiştir. Tayyare denizde kaybolan bir yatı aramağa giden bir tahlisiye motörüne bile ateş açmıştır. Mermilerin damların üzerine ve sokaklara düştüğü işitilmiştir. Tayyarenin damları ve bacaları delikdeşik etmek için faaliyete geçtiği zannı hasıl olmuştur. Tayyare sokakta konuşmakta olan ve geçen bir otomobilin fenerlerile bir aralık aydınlanan bir kaç kişilik bir grupa da ateş açmıştır.

Paris demiryolu bombalandı

Paris 8 (a.a.) — Alman hava kuvvetleri, dün, bilhassa keşifle uğraşmıştır. Büyük miktarda tayyare ile keşifler, bilhassa muharebe meydanının hemen gerilerinde ve Fransanın merkez ve garb kısımlarında yapılmıştır. Alman bombardıman tayyareleri, Parisin teşkil ettiği büyük demiryolu merkez noktasını ihata eden demiryollarına hücum etmiş ve Parisin garbında, şarkında ve şimalindeki demiryolları ve istasyonlar bombardımana tâbi tutulmuştur. Bazı limanların da bombardıman edildiği bildirilmektedir.

Fransız kabinesinin toplantısı

Paris 8 (a.a.) — Fransız Nazırlar Meclisi, saat 17 de toplanmış ve Reynaud'nun verdiği mufassal malûmatı dinledikten sonra diplomatik ve askerî vaziyeti inceden inceye tetkik eylemiştir.

General Pownal Fransada

Paris 8 (a.a.) — İngiliz ordusu Genelkurmay başkanı General Pownal, Fransaya gelmiş ve General Weygand ve General Georges ile görüşmelerde bulunmuştur.

Windsor Dükü askerî vazifesinden istifa etmedi

Londra 8 (a.a.) — İstihbarat Nezareti bildiriyor:

Duc de Windsor'un askerî vazifesinden istifa ettiği haberi asılsızdır. Dük, halen İtalyan hududundaki Fransız kıtalarını ziyaret etmektedir. Yakında mensub bulunduğu umumî karargâha dönecektir.

Bir İngiliz muavin kruvazörü battı

Londra 8 (a.a.) — Amirallık dairesi, müsellâh muavin kruvazör Carinthia vapurunun bir denizaltı gemisi tarafından torpillendiğini ve bilâhare battığını bildirmektedir. Gemiye torpil isabet ettiği zaman iki subay ve iki er ölmüştür. Bunların aileleri haberdar edilmiştir. Geminin geri kalan mürettebatı kurtarılmıştır.

İngiltereye havadan yapılan hücum

Londra 8 (a.a.) — Dün akşam Cambridge, Norflok, Dryelk, Essex, Kent, Northemberland, Durham ve Yorkhirede hava tehlikesi işaretleri verilmiştir. Alarm yarım saatten bir saate kadar sürmüştür. Norfolk'da ikariddetli infilâk olmuş ve cenubu şarkî şehirlerinden bazılarında mitralyözler faaliyete geçmiştir.

Norfolk'da şiddetli bir infilâktan sonra bir Alman bombardıman tayyaresi yere düşerek parçalanmıştır. Civardaki evlerden birinin camları kırılmıştır. Tayyarenin içinde bulunan bir Alman pilot esir edilmiştir.

Amerikada tezahürat!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

yareleri almak niyetinde bulunduğunu bildirmiştir. İsveç devletine aid 200 aded muharebe tayyaresinin inşaatı ikmal edilmek üzeredir. Fakat bu tayyarelerin müttefiklere verilmesine İsveçin rıza göstereceği şüpheli görünmektedir.

Bütün fabrikalar zırhlı otomobil ve silâh yapacaklar

Nevyork 8 (a.a.) — Chrysler fabrikasının bir mühendisi, yakında, otomobillerin inşa edildiği sür'atle, hafif zırhlı otomobiller imalinin de mümkün olacağını söylemiştir.

Diğer taraftan General Motors şirketinin reisi Wilson, fabrikalarının kendilerine millî müdafaa için verilecek her türlü vazifeyi deruhde etmeğe amade bulunduklarını bildirmiştir.

Nevyork Times gazetesinin bildirdiğine göre, diğer bütün otomobil fabrikaları da silâh imal etmeğe amade bulunmaktadır.

Cepane imalâtı artırılıyor

Vaşington 8 (a.a.) — Amerikan ordusu emrindeki fabrikalarda cepane imalâtını artırmak üzere günde mümkünse 24 saat çalışmaları için resmen emir verilmiştir.

«Amerikan donanması hazır!»

Nevyork 8 (a.a.) — Amiral Lebreton bir transatlantik tayyaresile Lizbona gelmiştir. Mumaileyh şimdi Lizbon limanında bulunan iki torpido ve dört muhribe yeni harb gemilerinin iltihak edeceğini beyan etmiştir. Amiral Amerika donanmasının hazır olduğunu söylemiştir.

Ford, tayyare inşaatına başlayor

Vaşington, 8 (a.a.) — Harbiye Müsteşar muavini Louis Yohnen'in bildirdiğine göre, Ford en seri avcı tayyarelerinden birisini muayene etmek arzusunu izhar ettiği cihetle ordu dairesi pazartesi günü bunlardan birisini Ford fabrikasına gönderecektir. Ordu dairesi, Ford'un evvelce ifade etmiş olduğu gibi günde bin tayyare verip veremiyeceğini anlamak istemektedir.

Yugoslav - Sovyet yakınlaşması

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

Belgradda Sovyet mümessilliğine yer hazırlanıyor

Belgrad 8 (a.a.) — Belgraddaki eski Rus sefaretinin üzerinden İmparatorluk armaları kaldırılmıştır. Yugoslavya politik mehafilinde bu binanın, yakında Belgrada gelecek olan Sovyet ekonomik daimî murahhaslığına tahsis edileceği zannedilmektedir.

Osmanlı Bankası heyeti umumiyesi

Osmanlı Bankasının Londrada yapılacak olan heyeti umumiyesinde hükûmetimizi temsil edecek Borsa ve Osmanlı Bankası komiseri İhsan Rifat şehrimize gelmiştir. İhsan Rifat bir kaç güne kadar Londraya hareket edecektir.

İzmitte de gönüllü hastabakıcılar

İzmit (Hususî) — Gönüllü hastabakıcılar kursu Halkevi salonunda açılmıştır. İzmitin münevver, yüzlerce bayanı kursa devam etmektedir.

Tümen Komutanı General Ekrem Türkerin refikaları da kursa kaydo - lunmuştur.

SPOR

Galatasaray - Fener Beşiktaş - Vefa

Bu gün Kadıköy sahasında mühim maçlar var

Önümüzdeki haftalarda yapılacak Galatasaray - Beşiktaş, Fenerbahçe - Beşiktaş maçlarının büyük ehemmiyetine rağmen, bu gün yapılacak Galatasaray - Fenerbahçe maçı millî kümede şampiyon çıkacak takımı kat'iyetle olmasa bile meydana çıkaracak mahiyettedir. İlk turda 1 - 1 berabere kalan bu iki takımdan Galatasaray uzun zamandır Fenerbahçeyi bir puvan geride adım adım takib etmekte idi. Fenerbahçe bu gün yapacağı maçtan zaferle çıkacak olursa, birdenbire büyüyecek puvan farkından dolayı, bundan sonra, Galatasaray için artık fazla bir ümide kapılmak lüzumsuz bir hayal olur. Filvaki, bu maçtan sonra Fenerbahçenin iki defa Beşiktaşa mağlûb oluvermesi, ancak Galatasaraya yeni bir ümid kapısı açarsa da bu vaziyete ne derece belbağlamak doğru olabilir, o da ayrı bir meseledir. Kısaca yapılan şu hulâsaya nazaran, Galatasarayın vaziyeti çok naziktir. Muhayyel hesablardan ziyade, Galatasarayın yaklaşmış olduğu şampiyonadaki yerini kendi varlığile hazırlaması lâzımdır. Likte en çok gol attığı gibi, en emin bir vaziyette olan Fenerbahçeye gelince; büyük, küçük bütün oyunlarına ehemmiyet vermek mevkiindedir ki, bundan dolayı bilhasas bu günkü maç üzerinde azamî dikkatini toplamağa mecbur kalacaktır. Aksayan müdafaasına rağmen azamî denecek derecede bol sayı fırsatı bulan Fenerbahçe hücum hattının, kuvvetli Galatasaray müdafaası karşısında kabiliyetini ispat edecek olan bu maçın en cazib tarafı da buradadır. An'anevî bir rekabetin bütün hızile devam edecek bu maçtan galib çıkacak takım, hangi taraf olursa olsun mutlaka takdire lâyık bir maç yapmış olacaktır.

Beşiktaşla Vefa arasındaki oyun da iki takım için ciddî bir ehemmiyeti haizdir. Deplâsman maçları oldukça talihsiz denecek kadar bozuk giden bu iki takımın müsavi puvanlardan artık ayrılmaları demek olan bu günkü karşılaşmaları, alınacak neticeye göre Beşiktaşı yukarı götürdüğü gibi, Vefayı da daha cazib bir mevkie çıkarabilir. İstanbul şampiyonu Beşiktaşın enerjik oyunu karşısında Vefa, sadece müdafaada kalacak olursa likteki yerine razı oldu demektir. Normal bir oyun içinde Beşiktaş - Vefa maçı da heyecan bakımından büyük maça yakın bir alâka toplayacak mahiyettedir.

Taksimde yapılacak maç

Bu gün Taksim sahasında İstanbul - Ankara kupası maçlarından Beyoğluspor - Şişli arasındaki oyuna saat 10 da başlanacaktır.

Galatasaray - Fenerbahçe B takımları maçı

Bu gün Kadıköy sahasında Galatasaray - Fenerbahçe B takımları arasında hususî bir maç yapılacaktır. Bu oyuna saat birde başlanacaktır.

İtalya, tarihî kararını nihayet yarın veriyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

hücumlarına karşı yeni müdafaa tedbirleri alınmış ve defi bataryaları takviye edilmiştir. Ayrıca Roma müzelerindeki kıymetli asarı atika da daha emin yerlere nakledilmiştir.

Papa da sulhtan ümidi kesti

Vatikan 8 (a.a.) — Vatikan, Papalık makamının sulh lehinde teşebbüste bulunduğuna dair ecnebi memleketlerde ve bilhassa Amerikada dolaşan sansasyonel mahiyetteki haberlere karşı efkârı umumiyenin dikkatini celbetmektedir. Papalık makamı sulhun teessüsü lehinde teşebbüste bulunmak için hiçbir müsaid fırsatı kaçırmamaktadır. İleride de bu suretle hareket etmeğe devam edecektir. Fakat bu gibi teşebbüslerin müessir olabilmesi için münasib bir zamanda ve asgarî bir muvaffakiyet ümidile yapılması lâzımdır. Halihazırdaki vaziyet böyle bir teşebbüse müsaid değildir. Bu itibarla bu hususta verilecek haberlerin ve dolaşacak şayiaların asılsız addedilmeleri lâzımdır.

Vatikan'da pasif müdafaa tedbirleri

Vatikan 8 (a.a.) — Papa on ikinci Pie, harb halinde tatbik edilmek üzere ihtiyat tedbirleri alınmağa devam edildiğini bildirmiştir.

İtalya ile harb halinde bulunabilecek memleketlerin diplomatik mümessillerini iskân için Sainte - Marthe sarayında daireler hazırlanmıştır. Hava akınlarına karşı sığınak vazifesi görmek üzere bazı mağazalar boşaltılmıştır. Bu mağazalar merdivenler ve dehlizlerle Papalık saraylarının merkezine bağlanmıştır. Kütübhane ve arşivler mutad zamandan daha evvel kapanmıştır.

Amerikada kalacak İtalyan vapurları

San Francisco 8 (a.a.) — İtalyan vapur kumpanyalarının memurları dün Trieste'ye hareket etmesi lâzım gelen «Leme me» ismindeki İtalyan yük vapurunun Oregon devletinde kâin Astoria'da kalacağını beyan etmişlerdir.

Cenubî Amerika sularında bulunan «Fell» isminde diğer bir vapur da cenubî Amerika sahillerinin bir limanında kalacaktır.

Tayyare seferlerinde tadilât

Roma, 8 (a.a.) — Her hafta yapılmakta olan İtalya - Amerika hava posta servisi, bundan böyle ayda bir defa olacaktır. Bu postanın hareketi tarihleri bildirilmiyecektir. Diğer taraftan, memleket dahilinde hava yolları münakalâtı azaltılmıştır. Fakat haricle olan münakalât, ezcümle Romadan Berline, Madride, Lizbona, Belgrada, Bükreşe. Budapeşteye yapılan seferler ipka edilmiştir.

Amerikadan bakır mubayaatı durduruldu

Nevyork, 8 (a.a.) — Amerikada bakır mübayaasına memur olan İtalyan ajanı, kendisine bu madeni satan şirketlere, iş'arı ahire değin mal yüklememeleri için emir vermiştir.

AŞK ve MACERA ROMANI — No. 70

İLK ve SON

YAZAN: ESAD MAHMUD KARAKURD

— Hâdise seninle tanışmış olmamdan ileri geldi. «Onu seviyorsun, vaz geçeceksin» dedi. Ben vazgeçemiyeceğimi, ve artık aramızda bu hikâyenin bitmesi lâzım geldiğini söyledim. Ve bunu söylememle beraber, gözlerimi açıp kapayana kadar, tetiğini titremeyen bir elin çektiği iki rovelver kurşunile, olduğum yere yıkılıp kalmam bir oldu!...

Neclâ o zaman birdenbire susuyor... Şaşırıyor... Konuşmak, bir şeyler mırıldanmak isteyor... Fakat konuşamıyor.. Sesi çıkmıyor... Dizlerinin titrediğini, dudaklarının yandığını hissediyor!.. Yalnız kekeleyerek:

— Sahi mi söyleyorsunuz Mecdi Bey? diyebiliyor...

— Ben yalan söylemem Neclâ!..

O vakit heyecanla Mecdinin ellerini yakalayarak öpmeğe başlayor.

— Beni affedin Mecdi Bey, ne söylediğimi bilmiyordum. Kıskanclık beni..

Mecdi Neclânın sözünü kesiyor...

— Seven kadın kıskanır. Kıskanan kadın da zalim olur Neclâ!.. Bu ezelî ebedî kanundur. Dünya baki kaldıkça, bu kanun da hükmünü icra edecek!.. Onun için üzülme sen!. Hiç darılmış değilim! Bilâkis, kıskanan kadını severim ben!..

Neclâ gene bir saniye düşünüyor.

— Ya Mecdi Bey diyor, yeniden bir çılgınlık yaparsa?..

— Hayır Neclâ; bu hikâye bitti artık!.. Sevgiden doğan gayrişuurî hareketlerin şiddeti, tıpkı büyük zelzelelere benzer!... Dehşet daima ilk sarsıntıdadır!.. Bir kadın, sevdiği adamın bir başka kadını sevmeğe başladığına inanırsa, onun duyacağı ilk his cinnet, ikinci his de nefrettir!... İlk sarsıntıda, muhatabınızın zulmünden kendinizi kurtarmağa muvaffak olursanız, meselenin bitmiş olduğuna hükmedebilirsiniz!.. Çünkü sizden artık nefret etmeğe başlayacaktır. Çabuk unutulup, nisyana karışacağınıza emin olabilirsiniz!..

Mecdi o sırada başını, yastığın öbür tarafına doğru sürükleyor.

— Fakat biliyor musun ne kadar yoruldum Neclâ; artık söz söyleyecek kuvvetim kalmadı. Şakaklarım öyle zonklayor ki!...

— Morfin tesirini göstermeğe başladı galiba, uyuyacaksınız!

— İhtimal...

Başının o aralık, büsbütün yastığın köşesine doğru kaydığını görüyoruz...

Yarı aralık dudaklarından hafif hafif nefes almağa başlayor. Kollarını beyaz örtünün içine koyuyor. Konuşmayorlar artık... Sesi çıkmıyor. Hareketsiz yatıyor...

Uyuyacak galiba!...

Neclâ o zaman susuyor ve artık bir kelime söylemiyor...

Oda yeniden derin bir sessizlik içine gömülmüştür...

Çıt yok...

***

Ertesi gün...

Bütün sabah gazeteleri Küçükçamlıca cinayetinden bahsediyorlar...

«Meçhul bir kadın rovelverle bir mühendisi vurdu» başlıkları altında, ilk sahifelere giren bu yazılarda, cinayetin sureti cereyanına aid uzun uzun tafsilât verilmektedir...

Gelisigüzel sabah gazetelerinden birini alarak göz gezdiriyoruz...

Gazetenin yazıya koyduğu başlık şu: «Henüz hüviyeti tespit edilemiyen bir kadın, Çamlıca eteklerinde, genc bir mühendisi tabanca ile vurdu. Mühendisin yaraları ağırdır. Zabıtameçhul kadını arayor!..»

Yazının tahkikata aid son kısımlarını okuyoruz:

«— . . . Cinayet masası memurları, bütün gece çalıştıkları halde, henüz bu meçhul kadının hüviyetini tespit etmeğe muvaffak olamamışlardır. Yalnız eşkâli ve ikamet ettiği civar öğrenilebilmiştir. Yaralı, zabıta memurlarının bütün ısrarlarına rağmen, kendisini vuran kadının kim olduğunu söylememiş, ve sorulan bütün suallere de sadece, hatırlamıyorum demekle iktifa etmiştir. Vak'anın bir aşk ve kıskanclık yüzünden ileri geldiğine muhakkak nazarile bakılmaktadır. Polisin yaptığı tahkikat, failin cinayeti daha evvelden tasarlayarak, hazırlamış olduğunu gösteriyor.

Cinayet masası memurları, yapmakta oldukları tahkikatı derinleştirerek, büyük bir alâka uyandırmağa başlayan hâdisenin içyüzünü aydınlatmağa çalışıyorlar...

Zabıta, büyük bir cesaret ve soğukkanlılıkla tabancasını iki defa ateşleyerek, sevdiği adamı kanlar içinde yere yuvarladıktan sonra, hiçbir şey olmamış gibi, ellerini cebine koyup evine dönen bu müthiş kadını, hararetle aramaktadır...

Taharriyatın ne netice vereceğini şimdiden tahmin etmeğe imkân yoktur. Tahkikata devam olunuyor...»

***

Bir ay sonra

Aradan tam bir ay geçmiş bulunuyor...

Teşrinlerden bir gün...

Mecdi bu sabah hastaneden çıkıyor...

İşte onu bir kolunda annesi, bir kolunda Neclâ, ağır ağır hastane koridorları üzerinde yürüyerek kapıya doğru giderken görüyoruz...

Bir aydanberidir geceli gündüzlü yaşadığı bu mihnet ve ıstırab evinin eşiğinden dışarı ayağını atacağı için çocuk gibi seviniyor...

Gözleri hâlâ siyah bezlerle sıkı sıkı kapalı... Önünü görmüyor.

Yürüyorlar...

[Arkası var]

RADYO

Bu günkü program

TÜRKİYE RADYODİFÜZYON POSTALARI

Türkiye Radyosu:
Dalga uzunluğu:
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.

Ankara Radyosu T. A. P.:
31,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Müzik. Çalanlar: Hakkı Derman, İzzeddin Ökte, Hasan Gür, Hamdi Tokay. 1 — Okuyan: Safiye Tokay, 1 — Suzinak peşrevi, 2 — Arif Bey - Suzinak şarkı: (Uslanmadı hâlâ emeli bit - medi), 3 — H. Yusuf - Suzinak şarkı: (Nedir bu cevrü teğafül), 4 — Ahmed Rasim - Suzinak şarkı: (Pek revadır sevdiğim ettiklerin), 5 — Şemseddin Ziya - Kürdili H. şarkı: (Güvenme hüsnüne), 6 — Hamdi Tokay - Kürdili H. şarkı: (Aşkınla dolan sineme), 2 — Okuyan: Aziz Şenses. 1 — Hüzzam şarkı: (Gözünün rengini sordum), 2 — Rast şarkı: (Yalnız benim ol), 3 — Halk türküsü: (Benim yârim pencereden bakıyor), 4 — Hüseynî türkü: (Urfalıyım), 13,30/14,30 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necib Aşkın), 18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Karışık müzik (Pl.), 18,50 Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür), Soprano Bedriye Tüzünün iştirakile, 19,25 Konuşma, 19,45 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 20 Müzik: Fasıl heyeti, 20,45 Konuşma: (Tarihten sahifeler), 21 Müzik. Çalanlar: Hakkı Derman, İzzeddin Ökte, Hasan Gür, Hamdi Tokay, 1 — Okuyan: Celâl Tokses, 1 — Nişaburek peşrevi, 2 — Ziya Paşa - Nişaburek şarkı: (Bin zeban söylersin), 3 — Ali Rifat - Nişaburek şarkı: (Meyledip bir gülizare), 2 — Okuyan: Mefharet Sağnak. 1 — Sadeddin Kaynak - Şetaraban şarkı: (Gecemiz kapkara), 2 — Setaraban şarkı: (Bahçelerde aşlama), 3 — Okuyan: Tahsin Karakuş. 1 — Tahsin Karakuş - Kürdili H. Şarkı: (Bir gün görmezse gönlüm), 2 — Hicaz türkü: (Sen bu yerden gideli), 4 — Okuyan: Safiye Tokay, 1 — Karcığar şarkı: (Bilmem ki safa neş'e bu ömrün neresinde), 2 — Udî Ahmed - Karcığar şarkı: (Varken gönülde), 5 — Okuyan: Aziz Şenses, 1 — Sadeddin Kaynak - Hicaz türkü: (Deli gönül gezer gezer gelirsin), 2 — Halk türküsü: (Kara oğlan), 21.45 Müzik: Cazband (Pl.), 22.30 Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri. 22.45 Ajans spor servisi. 23 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25/23,30 Yarınki program ve kapanış.

Günün Bulmacası

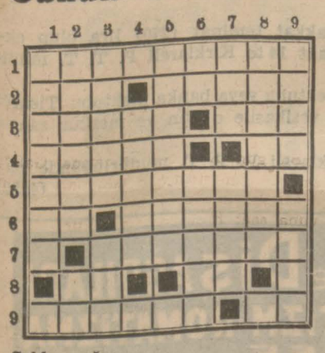

Soldan sağa:

1 — Bir harb silâhı atıp patlatma. 2 — İstikbal, dil. 3 — Gazete veya kitabın bir tanesi, fasıla. 4 — Okuma, zamanın kısımlarından. 5 — Taşımalar (cemi). 6 — Bir sayı, dolambaçlı akıntı. 7 — Çevik valide (iki kelime). 8 — Çağırma edatı, bir hayvan. 9 — Mevcudiyetinden yavaş yavaş kaybeden, nota.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kâğıd para. 2 — Bir yere çökmüş olan, arkadaş. 3 — Ahidname, bir hayvan. 4 — Kalın ip. 5 — Vaktile Selânikte Abdülhamidin hapsedildiği köşk. 6 — Sıfat edatı, ateşe veren. 7 — Kıymetli sopa, belâlar (cemi). 8 — Yunanistandaki meşhur koşu sahası. 9 — Yadeden, rüşvet veren.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	S	I	G	I	N	A	K	■	M
2	İ	T	İ	M	A	D	■	D	A
3	P	I	R	■	S	A	B	İ	T
4	A	R	A	L	I	K	■	R	A
5	R	■	N	U	R	■	D	İ	B
6	İ	Ş	■	T	■	F	E	D	A
7	Ş	A	K	U	L	İ	■	İ	N
8	■	K	A	F	A	D	A	R	■
9	G	İ	Y	■	Z	E	F	İ	R

Ankara Borsası 8/6/940

		Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin		5.24
Nevyork	100 Dolar	154.75	154.—
Paris	100 Frank		2.96875
Milano	100 Lîret		8.35
Cenevre	100 İsv. Fr.		29.3550
Amster.	100 Florin		—
Berlin	100 Rayişm		—
Brüksel	100 Belga		—
Atina	100 Drahmi		0.9975
Sofya	100 Leva		1.8250
Prag	100 Çek K.		—
Madrid	100 Peçeta		14.455
Varşova	100 Zloti		—
Budap.	100 Pengö		27.405
Bükreş	100 Ley		0.625
Belgrad	100 Dinar		3.565
Yokoha.	100 Yen		37.3425
Stokho.	100 İsveç K.		31.0975
Moskova	100 Ruble		—

YENİ ESERLER

Kavgam

Muharriri: Hitler

Tercüme: Hüseyin Cahid Yalçın

Hitler'in meşhur kitabı Hüseyin Cahid Yalçın tarafından tercüme ve (Ahmed Halid Kitabevi) tarafından neşredilmiştir. Eserin ehemmiyeti ve bilhassa bu günün muazzam hâdiselerile alâkası üzerinde tek söz söylemeğe lüzum yoktur. Bütün dünya lisanlarına tercüme edilen bu kitabın Türkiyede de dikkat ve ibretle okunacağından eminiz.

Bugün İPEK'te En Büyük Türkçe Film

ŞEHVET KURBANI

Ayrıca : DENİZALTI AVCI GEMİSİ

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

Bahçe ve Gül

Meraklılarına: 200 çeşid kapta Avrupa yedi veren güller, salon yeşillikleri, envai çamlar, süs fidanları, manolyalar, kamelyalar ve saire. Ortaköyde Ankara Bahçesinde bulabilirsiniz.

Vasıl

Sinema mevsimini devam ettiren

L Â L E

Bugün gene en kuvvetli 2 büyük filmini birden takdim ediyor

1 inci film: **YAŞASIN TATİL**

Senenin en neş'eli ve en eğlenceli büyük Fransız filmi.

2 nci film: **CİNAYET MEKTEBİ**

WARNER'in en heyecanlı Fransızca şaheseri.

3 — Dünyanın gözü ve kulağı, Paramunt Jurnal, En son dünya ve harb haberleri. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine.

Bugün **TAKSİM** sinemasında

1 — Şarkın Ses Kraliçesi ÜMMÜ GÜLSÜM'ün şaheseri

VEDAD Yanık Esire

2 - MONMARTER GECELERİ

ALBERT PREJEAN

BUGÜN

SAKARYA

Sinemasında

AŞKIN ÖLÜMÜ

SERGE LİFAR

MANUELLA

DOROTHY LAMOUR - RAY MİLLAND

BUGÜN

SARAY

Sinemasında

(1)

BEYAZ PERİ

JOAN CRAWFORD — JAMES STEWARD

(2)

Görünmiyen Cani

GLORİA STUART — MİLHAEL WHABEN

Bugün saat 11,15 te tenzilâtlı matine.

Kongreye davet

Kadıköy ilk okullardaki yoksul çocuklara tardım cemiyeti reisliğinden:

Cemiyetimizin umumî heyeti 18/6/940 salı günü saat 16 da cemiyet merkezi olan Kadıköy C. H. Partisi binasında toplanacaktır.

ASKERLİK İŞLERİ

Beyoğlu şubesinin yeni binası

Beyoğlu Yabancı Askerlik şubesinden: Şubemiz Beşiktaşta Malmüdürlüğü eski binasına nakletmiştir.

***

Kadıköy şubesinde kayıdlı iken şubeye haber vermeden kanunî ikametgâhını terkeden istihkâm önyüzbaşı (326 - 1) Musa Kâzım oğlu Hüseyin Hüsnü Uygurun İstanbulda ise derhal şubemize müracaati, taşrada ise bulunduğu yerin şubesi elile adresini telgrafla bildirmesi tebliğ makamında ilân olunur.

Takas primleri

Takas nevileri	İthalât	İhracat hazır	İhracat alivre
Enterşanjabl	51	45	44
İngiliz	51	40	39
Belçika	51	40	39
Holanda	51	40	39
İsveç	51	47	46
Fransa	51	40	39
İsviçre	51	40	39

Hazır fiat için ihracatın filen yapılmış olduğunu tevsik eden vesaikin ibrazı şarttır.
İhracat primleri %100 kıymet üzerinden hesab edilmiştir.

OPERATÖR

RIZA ÜNVER

Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı

Telefon : 22683

Doktor

Suphi Şenses

İdrar yolları hastalığı mütehassısı

Beyoğlu Yıldız sinema karşısı tramvay durağı Lekler apartımanı.

Fakirlere parasız. Tel: 43924.

TEŞEKKÜR

Zevcim ve babamız doktor Rıfkı Atalanın vefatından mütevellid matemimize büyük bir samimiyet ve yakınlıkla iştirak eden ve elemimizi kendi elemleri gibi duyan akraba ve dostlarımıza teşekkür ve minnetlerimizi arzederiz.

Şükrü Atala, Piraye Atala, Behire Atala

İstanbul asliye 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Nikoli tarafından Beyoğlunda Yeni - şehirde Dereboyunda 20 No. lı hanede mukim iken hali hazır ikametgâhının meçhul olduğu tebeyyün eden Anastasya aleyhine mahkemenin 939/669 No. lı dosyasile açılan boşanma davasının yapılan muhakemesi sonunda Yunan kanunu medenisinin 5 inci maddesi mucibince tarafların boşanmalarına ve 1067 kuruş muhakeme masrafının Anastasyadan alınmasına kabili temyiz olmak üzere 10/4/1940 tarihinde karar verilmiş ve yazılan ilâm mahkeme divanhanesine talik edilmiş olmakla mumaileyh Anastasyanın ilân tarihinden on beş gün zarfında müracaatle temyizi dava edebileceği hususu ilân olunur.

Yapma Çiçekler

Vazo, şapka, tuvalet çiçeklerinin nasıl yapılacağını patronlarile öğreten Şükrü Canalın bu eseri 150 kuruştur. Bedeli posta ile Beşiktaş, Akaretler Dibek sokak No. 1/2 Şükrü Canal adresine gönderildiğinde derhal gönderilir. Posta ücreti alınmaz.

Ayrıca İstanbulda Ankara caddesinde İnkılâb kütübhanesinde, Ankarada Akbada bulunur.

Zayi — Devlet Denizyollarından Mersin vapuru kâtibi Kâzım Cim namına aldığım 883 sicil No. lı hüviyet varakamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Kâzım Cim

Kütahya Top Alayı Komisyonundan:

Kütahyada Top Alayı eratının 940 mali senesi ihtiyacı için «90,000», kilo sığır eti «mevcud evsaf ve şartnamesi dahilinde» alınacağından muhammen fiat olan 25 kuruş üzerinden teminatı muvakkatesi 1687 lira 50 kuruştur. İhale Alay Satınalma Komisyonunda kapalı zarf usulile 17 haziran 940 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Zarfların azamî ihaleden bir saat evveline kadar Komisyona verilmesi ve talib olanların kanunun emrettiği vesaiki hâmil bulunmaları ilân olunur. (4398)

3 AYDA BİÇKİ VE DİKİŞ

TATİLDEN İSTİFADE EDİNİZ

Tesis tarihi: 1923 — Müdürü *NOEMİ ASADORYAN*

En son ve kolay bir usulle dikiş bilen bayanlara üç ayda, hiç bilmiyen bayanlara altı ayda Fransız lüks metodile tayyör, tualet, rağlân, rop ve beyaz çamaşır teferrüatile provasız biçip dikmesi az zaman zarfında öğretilir. Yüksek Kültür Bakanlığından tasdikli şehadetname verilir. Müessesem senelerdenberi yüzlerce talebe, san'at hayatına yetiştirmiş ve birçok bayanlar kendi başlarına mekteb açmağa ve makastar ve terzi olmağa muvaffak olmuşlardır. Kayıdlar başlamıştır. Pazartesi, çarşamba ve perşembe günleri öğleden sonra talebe kaydedilmektedir. İstanbul, Gedikpaşa, Balipaşa yokuşu, Vahram Asadoryan eczanesi üstünde, No. 1.

Mudanya Belediyesinden:

	Kuruş	Lira K.	
250 ton Lavemarin kömürünün beher tonu	1360 tan	3400,00	Kapalı zarf

Belediye elektrik santralı için yukarıda yazılı lavamarin kömürü satın alınacaktır. Şartnameleri Muhasebede Görülür. İndirmeye iştirak etmek isteyenlerin 14/6/940 cuma günü saat 15 te teminatlarile Belediye Encümeninde bulunmaları ilân olunur. (4687)

Çanakkale Belediyesinden:

1 — Çanakkale elektrik santralında teslim 400 ton Sömi kok kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmış ise de talib zuhur etmediğinden 5/7/940 tarihinde ihale edilmek üzere bir ay müddetle pazarlığa alınmıştır.

2 — Beher tonu 27 lira hesabile muhammen bedeli 10800 liradır. Muvakkat teminatı 810 liradır.

3 — Pazarlık 5/7/940 cuma günü saat 15 te Belediye Dairesinde müteşekkil Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — İsteklilere bu işe aid şartnameler Belediye Muhasebesinden parasız verilir. (4767)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Derince limanının 11 ameliyeden ibaret olan ve 32907 lira 90 kuruş muhammen bedelli ve 226404 ton muhammen maniplâsyon tonajlı tahmil ve tahliye işi bir sene müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Her ameliyenin beher tonu kaçar kuruşa yapılabileceği şartnameye merbut fiat listesinde gösterilmiştir.

Münakasa 21/6/940 tarihine rastlayan cuma günü saat 11 de Haydarpaşada gar binası dahilinde birinci işletme komisyonu tarafından yapılacaktır. Taliblerin 2468 lira 9 kuruş muvakkat teminatla aynı gün saat 10 a kadar komisyon kalemine teklif mektublarını vermeleri lâzımdır. Bu işe aid şartnameler Ankarada 2 nci işletme müdürlüğünden, İzmirde 8 inci işletme müdürlüğünden, Haydarpaşada Liman başmüfettişliğinden parasız olarak alınır. (4345)

Memur Alınacak

1 — Devlet Demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile orta mekteb mezunlarından hareket memur namzedi ve askerliklerini yapmış lise mezunlarından işletme ve hareket memuru stajiyeri alınacaktır.

2 — Müsabakada kazanan orta mekteb mezunlarına 60, lise mezunlarına 74 lira ücret verilecektir.

3 — Müsabaka imtihanı lise mezunları için 28 haziran cuma ve orta mekteb mezunları için 1 temmuz pazartesi günleri saat 14 te Haydarpaşa Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum İşletme merkezlerinde yapılacaktır. Müracaatler bu işletme Müdürlükleri ve İstasyon şefliklerince kabul olunur.

4 — Müsabakaya iştirak şeraiti şunlardır :

A — Türk olmak.

B — Ecnebi bir kimse ile evli olmamak.

C — 18 yaşını bitirmiş ve otuzu geçmemiş olmak «30 yaş dahil»

D — Orta mekteb mezunları için askerliğini yapmamış olanların askerliğini yapmamış, en az bir sene zaman kalmış ve lise mezunları için de askerliklerini yapmış olmak.

5 — Müsabakada muvaffak olanların bilâhara idare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhi durumları demiryolu işlerinde vazife görmeğe elverişli bulunmak.

6 — Müracaat istidalarına bağlanacak vesikalar şunlardır : Nüfus cüzdanı, diploma veya tasdikname, askerlik vesikası, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aşı kâğıdı, evli olanların evlenme cüzdanı, 6 aded vesikalık fotoğraf.

7 — Daha fazla malûmat almak isteyenlerin İşletme Müdürlüklerine veya istasyon şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.

8 — İstidalar lise mezunları için 25 haziran salı ve orta mekteb mezunları için de 21 haziran cumartesi günü saat 12 ye kadar kabul olunur.

«2554» (4484)

ARLON

Saatlerinin gayet zengin

PIRLANTALI ve ELMASLI

Çeşidleri gelmiştir.

SON YENİ MODELLER ÇOK ZARİFTİR.

Fiatları fevkalâde uygundur.

Bir defa görmeniz menfaatiniz icabıdır.

Z. SAATMAN

İstanbul, Sultanhamam, Camcıbaşı han, ARLON deposu.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kirası L.	K.	
2	00	Kadıköyünde İbrahimağaçeşmesinde 17 sayılı dükkân
16	00	Kadıköyünde Osmanağa - Tellâlzade 43 sayılı ev.
3	50	Suadiye Mekteb sokak 26 sayılı dükkân.
5	00	Üsküdar - Karadavud Karacaahmed 168 sayılı arsa.
1	50	Üsküdar Selimiye Hamam sokak 48 sayılı baraka.
6	00	Üsküdar Selmanağa cami sokak 4 sayılı dükkân.
12	00	Üsküdar Gülfemhatun Hakimiyeti Milliye 138 sayılı dükkân.
10	00	Paşabahçe Şehidlik 62 sayılı ev.
5	50	Kuzguncuk İskele 37 sayılı ev.
6	00	Alemdağı Dudullu köy civarı kahve ve çayır.
Seneliği		
20		Büyükada Cami mahallesi Çınar sokak 78/1 dükkân
Aylığı		
8		Kadıköy İbrahimağa Pilâvcıbayırı 3 sayılı ev.
2		Göztepede Hatboyunda 12 sayılı dükkân.
7		Kadıköy Zühtüpaşa Bağdad caddesi 34 kahvehane
2	50	Üsküdar Rumi Mehmedpaşa Balaban 63 dükkân.
3	50	Üsküdar Altunizade Koşuyolu 44 ev.
4	00	Beykoz 6 Yalıköy Çayır sokak 162/1 semahane.
2	50	Üsküdar Pazarbaşı Nuhkuyusu 141 dükkân.
3	00	Üsküdar Rumi Mehmed Doğancılar 94 dükkân
14	00	Paşabahçe Beyaz Erguvan 72/9, 58 ev.
13	00	Paşabahçe Sunazırı 5 ev.
1	00	Beylerbeyi Küplice 79, 93 sayılı baraka
4	00	Kadıköy Zühtüpaşa Ömerefendi çıkmazı 2, 2/1 ev.
1	00	Üsküdar Tabaklar Mezarlık sokağı 5 No.lı ev.
Seneliği		
35		Üsküdar Altunizade Kartalli sokak 9 tarla.
Aylığı		
12	00	Kadıköy İbrahimpağa Alibaba sokak 5 ahır ve müştemilâtı.

Yukarıda yazılı mahaller 31/5/941 tarihine kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İsteklilerin muvakkat teminatlarile ihale günü olan 24/6/940 pazartesi günü saat 14 te Müdiriyetimiz Akarat Kalemine müracaatleri. (4715)

Çanakkale Belediyesinden:

1 — Çanakkale Belediyesi elektrik ve su makinelerinin senelik ihtiyacı olan doksan bin kilo mazut kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmış ise de talib zuhur etmediğinden bir ay müddetle pazarlığa alınmıştır.

2 — Mazutun beher kilosu 11 kuruş 50 santim hesabile muhammen bedeli 10350 lira, muvakkat teminatı 777 liradır.

3 — Pazarlık suretile eksiltme 5/7/940 cuma günü saat 15 te Belediyede müteşekkil Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — İsteklilere bu işe aid şartnameler Belediye Muhasebesinden parasız verilir. (4768)

Halic Vapurları İşletmesinden :

1 — Sık ve doğru seferleri ihtiva eden yeni seyrüsefer tarifemiz 15 haziran 940 tarihinden itibaren tatbik olunacaktır.

2 — Vapurlarımızda parasız seyahat edenlere verilmiş olan pasolar 15 haziran 940 tarihinden itibaren muteber değildir. Paso hâmillerinin bu tarihe kadar Galatada Mehmed Ali Paşa hanında 51 No.lı İdare Merkezi Bürosunda Kontrol Şefliğine, eski pasolarile birlikte iki fotoğraf ve on beş kuruşluk pulla müracaat ederek yenilerini almaları bildirilir.

Türk Tarih Kurumu Başkanlığından:

22/5/1940 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Dahiliye Vekâletince tasdik edilmiş olan Türk Tarih Kurumu nizamnamesi.

I — Kurumun adı ve merkezi:

Madde: 1 — Ebedi Şef Atatürkün yüksek himayeleri altında 1931 yılında Ankara şehrinde (Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti) unvanile kurulan cemiyetin adı (Türk Tarih Kurum) na çevrilmiştir. Kurumun merkezi Ankaradır.

Madde: 2 — Türk Tarih Kurumu, Milli Şef Reisicumhur İsmet İnönünün yüksek himayeleri altındadır.

Madde: 3 — Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekili bu kurumun fahri reisidir.

Madde: 4 — Kurumun müessisleri şunlardır:

Bayan Afet Uzmay (Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya fakültesi eski zaman tarihi doçenti)
Bay Yusuf Akçura (Sabık Kars meb'usu) [Vefat etmiştir.]
Bay Halil Etem Eldem (Sabık İstanbul meb'usu) [Vefat etmiştir.]
Bay Hasan Cemil Çambel (Bolu meb'usu)
Bay Hâmid Koşay (Maarif Vekâleti Müzeler dairesi müdürü)
Bay İsmail Hakkı Uzunçarşılı (Balıkesir meb'usu)
Bay Mükrimin Halil Yınanç (İstanbul Üniversitesi orta zaman tarihi doçenti)
Bay Ragıb Hulûsi Özden (İstanbul Üniversitesi lisaniyat profesörü)
Bay Reşid Galib (Sabık Maarif Vekili) [Vefat etmiştir.]
Bay Reşid Saffet Atabinen (İstanbul Turing kulübü reisi)
Bay Sadri Maksudi Arsal (Ankara Hukuk fakültesi Türk hukuk tarihi profesörü)
Bay Samih Rifat (Sabık Çanakkale meb'usu) [Vefat etmiştir.]
Bay Tevfik Bıyıklıoğlu (Sabık Riyaseticumhur Umumi kâtibi)
Bay Şemseddin Günaltay (Sivas meb'usu)
Bay Vasıf Çınar (Sabık Moskova büyük elçisi) [Vefat etmiştir.]
Bay Yusuf Ziya Özer (Eskişehir meb'usu).

II — Kurumun mevzuu ve gayesi:

Madde: 5 — Kurumun maksadı Türk tarihini tetkik ve elde edilen neticeleri neşir ve tamim etmektir.

Madde: 6 — Türk Tarih Kurumu maksadına ermek için aşağıdaki vasıtaları kullanır:

a) Toplanıp ilmî müzakerelerde bulunmak;
b) Türk tarihi membalarını araştırıp bastırmak;
c) Türk tarihini aydınlatmaya yarayacak vesaik ve malzemeyi elde etmek için icab eden yerlere taharri, hafir ve keşif heyetleri göndermek;
d) Türk Tarih Kurumu mesaisinin semerelerini her türlü yollarla neşre çalışmak.

III — Azalar

Madde: 7 — Kurumun maksadına hizmet edebilecek zatlar hangi milliyetten olursa olsun, kurumun asli, fahri veya muhabir azalığına kabul olunabilirler.

IV — Kuruma girme ve çıkma şartları:

Madde: 8 — Kuruma girmek isteyenler, azadan iki zatın teklifi ve idare heyetinin tasvib ve kararile kabul olunurlar. Kurumdan, istifa veya umumi heyet kararile çıkılır.

V — Teşkilât:

Madde: 9 — Türk Tarih Kurumunun 7 azadan mürekkeb bir idare heyeti vardır. Bunlar aralarından bir reis, iki reis vekili, bir umumi kâtib, bir de veznedar seçerler. İdare heyeti kurumun teessüsünde bu vazifeye intihab olunmuş zatlardır. İnhilâl vukuunda kurum azası arasından birinin idare heyetine intihabı aynı heyete aiddir.

Madde: 10 — Kurumun asli azaları umumi heyeti teşkil eder.

Madde: 11 — İdare heyetinin karar ve davetile kurum azasının hepsi veya bir kısmı toplanır ve idare heyetinin hazırladığı ruzname üzerinde ilmi müzakerelerde bulunur.

Madde: 12 — Kurum mesaisinin neticelerini her üç ayda bir defa tespit ederek Yüksek Hâmisine arzeder.

Madde: 13 — Kurumun şubeleri yoktur.

VI — İdare:

Madde: 14 — İdari meseleler, idare heyetinde müzakere olunarak bir karara bağlanır.

Madde: 15 — Kurumun varidatı, teberrulardan, taahhüdlerden, neşriyat satışlarından, konferanslar duhuliyesinden toplanır.

Madde: 16 — Kurumun asli azaları yılda 300 kuruş aidat verirler.

Madde: 17 — Kurumun mali idaresi idare heyetinin elindedir. Senedlerde, mukavelelerde biri veznedar olmak üzere idare heyetinden üç kişinin imzası bulunmak şarttır. Umumi kâtib kurumun hükûmet nezdinde ve mahkemelerde mesul murahhasıdır.

Madde: 18 — Kurumun hesabları mali sene sonunda umumi heyetin seçeceği dört kişilik bir komisyon marifetile tetkik edildikten sonra umumi heyetin tasvib ve ibrasına arzolunur.

Madde: 19 — Kurumun nizamnamesi idare heyetinin teklifi ve umumi heyetin kararile tadil edilir.

Madde: 20 — Kurumun feshi halinde bilûmum menkul ve gayrimenkul malları Cumhuriyet Halk Partisine intikal eder.

Türk Tarih Kurumu İdare heyeti azaları:

Reis : Hasan Cemil Çambel (Bolu meb'usu)
Reis vekili : Bayan Afet Uzmay (Ankara Dil, Tarih, Coğrafya fakültesi doçentlerinden)
Reis vekili : İhsan Sungu (Maarif Vekilliği müsteşarı)
Umumi kâtib : Muzaffer Göker (Konya meb'usu, profesör)
Veznedar : İsmail Hakkı Uzunçarşılı (Balıkesir meb'usu. profesör)
Aza : Hikmet Bayur (Manisa meb'usu, profesör)
Aza : Şemseddin Günaltay (Sivas meb'usu, profesör)

Türk Tarih Kurumunun idare merkezi: Dil, Tarih, Coğrafya fakültesi binasında hususi daire. (4712)

260 Göçmen Evi Yaptırılacak

Kayseri İskân Müdürlüğünden:

Mevkii	Ev adedi		Keşfi beheri L.	K.	Tutarı L.	K.	% 7,5 teminatı	İhale günü	Saati
Potuklu	44	kârgir	832	40	36625	60	2747	23/6/940	15
Kılıçmehmed	21	»	832	40	17480	40	1312	»	15
Boran	50	»	832	40	41620	00	3122	24/6/940	15
Karagöz	25	»	812	47	20810	00	1561	»	15
Halidbey Viran	90	»	832	40	74916	00	5619	25/6/940	10
Beserek	30	kerpiç	811	16	24334	80	1826	»	15
Yekûn	260				215786	80			

1 — Pınarbaşı kazası merkezinde 3 kilometre mesafede Potuklu, Kılıç Mehmed ve 5 kilometre mefsafede Karagöz ve 15 kilometre mesafede Boran ve Halidbey Viran ve 40 kilometre mesafede Beserek köylerinde yukarıda miktarları, beherinin keşif bedeli ve umumunun tutarı, teminatı ve ihale günleri yazılı cem'an 260 göçmen evi yaptırılacaktır.

2 — Mezkûr 260 evden 230 göçmen evi tip VIII tek kârgir ve yalnız Beserekteki 30 ev tip IX ahşab iskeletli kerpiç olacaktır.

3—Evlerin keresteleri kısmen mevcud olup iskândan verilecek ve noksan keresteler inşaat müteahhidi tarafından temin edilecektir. İskândan verilecek kerestelerin bedelleri keşifte gösterilen bedel üzerinden tenzil edilecektir. İskândan verilecek kerestelerden maada diğer inşaat malzemesi ve işçiliği müteahhide aid olmak üzere anahtar teslimi şartile 7/6/940 tarihinden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

4 — İhale yukarıda tayin edilen gün ve saatlerde Kayseride İskân dairesinde teşekkül eden Komisyonu marifetile yapılacaktır.

5 — Talibler ihale gününe kadar Ticaret Odası vesikası % 7,5 teminat mektubu veya makbuzları ve teklif mektublarını ihzar ve arttırma, eksiltme kanununa tevfikan kanunun tarifatı dairesinde zarflar derununa konmak ve adresler muvazzah olmak suretile eksiltme zamanından bir saat evvel makbuz mukabilinde kapalı zarflarını Komisyona tevdi edeceklerdir. Ahar mahallerden posta ile gönderilecek tekliflerin eksiltmeden bir saat evvel Komisyona gelmiş olması lâzımdır. Postada vuku bulan gecikmelerden mütevellid mazeret kabule şayan değildir.

6 — Plânlarla fennî ve idarî şartnameleri görmek ve izahat almak isteyenler her gün İskân Müdürlüğüne müracaat edebilirler. İnşaat mahallerini ve taş. kum vesair malzeme durumlarını mahallinde inceleme yapmak isteyenlerin de yol masrafları kendilerine aid olmak üzere inşaat mahallerine kadar gidilerek icab eden izahat verilir. Talib olanların İskân Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (4700)

HASAN Güzellik Pudraları

Halis Floransa rasindirisile Beş çiçek ve Origan esanslarile hazırlanan bu güzellik pudrasının cilde yep yeni bir teravet veren modern renklerini tecrübe ediniz. Sizi memnun ve tamamile tatmin edecektir.

HASAN deposu: Bahçekapı, Beyoğluna giden tramvay durağı karşısında

Kapalı Zarf Usulile Münakasa İlânı

Edirne İskân Müdürlüğünden:

1 — Edirneye 15 kilometre mesafede bulunan ve Sırpsındığı nahiye merkezi olan Sarayakpınarda 25 ve 12 kilometre mesafede Ekmekçi köyünde 25 ve Uzunköprü kazasının Kurtbey köyünde 40 ve Çobanpınar köyünde 15 ve Hamidiye köyünde 20 ve Uzunköprü kasabasında 75 ve İpsala kazasının İbriktepe köyünde 50 cem'an 250 göçmen evinin inşaatı, yalnız kerestesi hükümet tarafından verilmek üzere toptan veya grup halinde eksiltmeye konulmuştur.

2 — Umumi keşif tutarı Edirne merkez kazasına bağlı köylerdeki evler için 14910 lira 16 kuruş ve Uzunköprü kazası merkezile köylerindeki evler için 54684 lira 98 kuruştan ve İpsala kazasının İbriktepe evleri için 1327 lira 36 kuruş olmak üzere cem'an 87293 lira 35 kuruştan ibarettir.

3 — Eksiltme 20 haziran 1940 perşembe günü saat 15 te Edirne İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.

5 — Münakasa şartnamesi, plân vesair evrak 436 kuruş mukabilinde Edirne İskân Müdürlüğünden alınabilir.

6 — Muvakkat teminat akçesi Edirne merkez kazasının Sarayakpınar ve Ekmekçi köylerinde yapılacak 50 ev için 1118 lira 26 kuruş Uzunköprü kasabasında 75 ev için 1812 lira 7 kuruş ve Uzunköprü Kurtbey köyünde 38 ev için 1185 lira 37 kuruş ve Uzunköprü Çalı köyünde 22 ev için 640 lira 46 kuruş ve Uzunköprü Çobanpınar köyünde 15 ev için 463 lira 42 kuruş ve İpsala kazası İbriktepe evleri için de 1327 lira 36 kuruş olup 250 ev için teklif verecekler için de 6641 liradır.

7 — Teklif mektubları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına tevdi edilmiş bulunacaktır.

8 — Eksiltmeye talib olanların ehliyet vesikalarile birlikte müracaatleri lüzumu ilân olunur. (4602)

Kansızlar için Pek Mükemmel

En kansız düşmüş hastaların az zaman zarfında iktisabi kuvvet etmeleri için her yemekden sonra bir Likör kadehi QUİNİUM LABARRAQUE almaları kâfidir. En muannit sıtma nöbetlerine karşı dahi gayet müessirdir. Zayıf hastalıkdan sonra kuvvetsiz, fazla çalışmadan yorgun düşenlerin ve pek çabuk neşvünema bulmuş gençlerin, zahmetle inkişaf eden genç kızların Lohusalıkdan kalkan kadınların, ihtiyarlar, ve kansızların dahi tesiri mucerrep ve Paris Tıp akademisi tarafından kabul edilen

Quinium Labarraque

Şarabını içmelidirler.

Deposu: Galata, Gümruk sok. No. 36

Her Eczanede satılır.

Bandırma Belediye Hastanesi Baştababetinden:

Hastanemizde (35) lira aylık ücretli bir hastabakıcılık açıktır. Taliblerin hariciye servisinde çalışmış ve ameliyathaneyi idareye muktedir olması şarttır. Bonservisleri ve vesikalarile müracaatleri. (4684)

Sovyet **TECHNOEXPORT** Fabrikalarının

ZİRAAT MAKİNELERİ

Sağlamlık ve ucuzluk itibarile rakibsizdir.

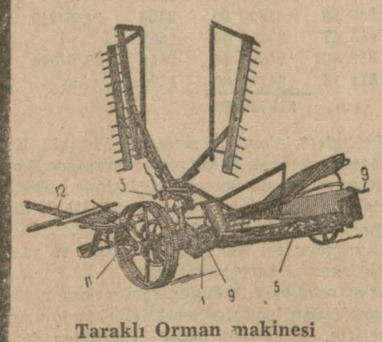

Taraklı Orman makinesi

Ekin biçmeye mahsus dolablı ve taraklı Orak makineleri, biçer, bağlar orak makineleri, yukarıdan alevatörlü saman toplu harman makineleri, çayır makineleri, beygir tarakları, ot balya makineleri, pülverizatörler, diskarolar, kalbur makineleri traktör pullukları.

Türkiye satış deposu:

İSMAİL HAKKI KOZACIOĞLU

Galata, Perçemli sokak No. 19

IZMIR: Halimağa Çarşısı No. 20

ADANA: Belediye caddesi No. 101.

İ L Â N

Müessesemiz kadrolarındaki muhtelif münhallere askerlik hizmetini ikmal etmiş ve memurin kanunu mucibince memur olmak haklarını haiz olanlardan 7 lise mezunu alınacağından taliblerin müsabaka imtihanına girmek üzere lise diplomalarının musaddak birer suretlerini yanlarına alarak 14/6/940 cuma günü saat ikide Sümer Bank İstanbul Şubesi Zat İşleri Servisinde isbati vücud etmeleri ilân olunur. (4716)

Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğü

Senelerdenberi tanınmış ve çok rağbet görmüş olan

ALEM RAKISI

Bu kere **Inhisarın Kontrolu Altında** fıçıda uzun müddet **Dinlendirilmiş** olarak piyasaya çıkarıldığını sayın müşterilerine mevsim sürprizi olarak arzeder.

Kumkapı No. 13, 15, 17 - Telefon: 20741

Mürebbiye ve hizmetçi aranıyor

Biri 3 ve diğeri 11 yaşında iki çocuklu bir aile, çocukları için ingilizce, fransızca veya almanca bilen bir mürebbiye ile yemek işleri bilen bir orta hizmetçisi arayor. İsteklilerin (Mürebbiye) rumuzile 176 posta kutusu adresine müracaatleri.

BİN CROSBY
ALİCE FAYE
DOROTHY LAMOUR
RAY VENTURA
JEAN SABLON
RİNA KETTY

nin en son plâkları.

Beyoğlu İstiklâl caddesinde 48/1 No. da

ODEON

Mağazasında satılmaktadır.

İLÂN

Selânik Bankası vasıtasile Merkez Bankası nezdinde 693 No. altında Belçika hususi takasına müstenid açtığımız akreditifle Belçikanın Charleroi şehrinde kâin F. Eloi ve Co. S. A. firmasından satın almış olduğumuz demirlerden /// beyaz markalı 769 bağ 74703 Kg. siklet - tinde bir parti son defa Felemenk bandıralı Ganymedes vapurile 23/5/1940 tarihinde limanımıza gelmiştir. Bu defa işbu demirleri, elimizde mevcud evrakı müspiteye göre çektiğimizden sözü geçen demirlerin vaziyet dolayısile alamadığımız konşimentosunu hiç bir kimseye ciro etmediğimizi ve bu sebeble hükmü olmadığını herkesin malûmu olmak üzere ilân ederiz.

Ani G. Topalyan ve şürekâsı

YENİ ÇEŞİT PUDRA

Dinamik bir güzelliğe malikiyetinizin

6 Sebebi

1 — 10 cazib renk, hepsi de son Paris modası, bunları kutunun ortasındaki delikten görebilirsiniz.

2 — Evvelce mümkün olduğu zannedilmiyen daha ince ve daha hafif.. Bu pudra «Havalandırılmış» tır.

3 — Yeni nefis bir koku, adeta Fransanın Midi havalisindeki çiçeklerin kokusunu hissetmiş olacaksınız.

4 — Bütün gün sabit kalır. Zira terkibinde «Krema köpüğü» vardır.

5 — Güzel «Finimat» çünkü ne rüzgâr ve yağmurdan, ne de fazla terlemeden kat'iyyen müteessir olmaz.

6 — Gayet kıymetli yeni ve zarif «Büyük Model» kutular.

İzona

SAÇ SABUNU

Saçlarınızı muhafaza için harikûlâde tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.

30 Kuruştur

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

Kırklareli P. T. T. Müdürlüğünden:

1 — Demirköy Rum kuleleri namındaki devlet ormanlarından kesilmek ve müretteb bulundukları mahallere teslim şartile idari ve fenni şartnamesindeki evsafı havi muhtelif eb'adda «1685» aded meşe cinsinden telgraf direği kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli «9542» lira, muvakkat teminat «715» lira «65» kuruş olup eksiltmesi 21/6/940 cuma günü saat 16 da Kırklareli P. T. T. müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — İsteklilerin muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu, Ticaret Odası vesikasından başka müteahhidlik vesikası ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 15 e kadar komisyona vereceklerdir.

4 — Fenni ve idari şartnameler Kırklareli P. T. T. müdürlüğünden parasız verilir. (4679)

PEK YAKINDA

Ankaranın en temiz ve lüks oteli olan

YENİŞEHİR PALAS'IN İSTANBUL ŞUBESİ

Tepebaşı Şehir Tiyatrosu karşısında açılacaktır.

Her türlü konfor, odalarda sıcak soğuk su, kalorifer, mükemmel servis, güzel manzara, mutedil fiatlıdır.

Askerî Orta Okuluna Talebe Alınıyor

1 — Konya Askeri Orta okulunun her üç sınıfına da önümüzdeki eylûlün birinci günü başlayacak 940 - 941 ders yılı için talebe alınacaktır.

2 — İstekli talebenin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhi muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kazanması şarttır.

3 — Bir sene tahsili terkedenler, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, kendi okullarının sınıf geçme sınavlarında ipka veya bütünlemeye kalanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları talimattaki hadlere uygun olmayanlar askeri okullara alınamazlar.

4 — İsteklilerin, şimdi oldukları okullarda tahsillerine devam etmekle beraber 10 hazirandan itibaren bulundukları yerlerdeki Askerlik Şubesinden diğer kaydükabul şartlarile müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydıkabul kâğıdlarını en geç 30 temmuz 940 tarihine kadar tamamlamış olmaları lâzımdır. (4350)

FENERBAHÇE

BELVÜ

OTEL ve GAZİNOSU AÇILMIŞTIR.

Her gün şehrimizin meşhur san'atkârları TIANO - MARIO - KOKINAKI İdaresindeki fevkalâde ORKESTRA tarafından

MÜZİK, DANS ve KONSER

Buzlu müskirat, Nefis yemekler, mükemmel servis,

Urfa Belediyesinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Urfa şehri içme su tesisatı abonman malzemesidir.

2 — Muhammen keşif bedeli: 5401 liradır.

3 — Muvakkat teminat miktarı 405 lira 8 kuruştur.

4 — Keşif ve şartnameler: Urfa Belediyesinden bilâ bedel verilir. Ve gönderilir.

5 — Eksiltme günü: 1 haziran 1940 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. İhale günü 17/6/940 pazartesi günü saat onda Urfa Belediye Encümeni huzurile yapılacağı ilân olunur. (4598)

SINIFINI GEÇEN Çocuğunuzun bir hediye hakkıdır!

TAKSİTLE

OSMAN ŞAKAR ve Şki

Galata: Bankalar caddesi No. 59 - Beyazıd: Elektrik İdaresi karşısı 28 - Kadıköy İskele caddesi 33/2.

Gedikli Erbaş Hazırlama Orta Okullarına Talebe Alınıyor

1 — Kayseride Gedikli Erbaş hazırlama orta okulunun I, II, III üncü sınıflarına, Kırıkkalede San'at Gedikli Erbaş hazırlama orta okulile Ankarada Musiki Gedikli Erbaş hazırlama orta okulunun yalnız I inci sınıflarına önümüzdeki eylûlde başlayacak olan 940 - 941 ders yılı için talebe alınacaktır.

2 — İstekli talebelerin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhi muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 — Gedikli hazırlama orta okullarına alınacak talebenin yaş haddi:

	Sınıf	Yaş
Gedikli orta	I	14 : 17
» »	II	15 : 18
» »	III	16 : 19 olmak

Bu yaşlara aid boy ve ağırlık hadleri askerlik şubelerindeki askeri liseler ve orta okullar talimatının 71 inci maddesi özlerine uygun olması lâzımdır.

4 — Her üç okulun I inci sınıfına istekli olanların beş sınıflı ilk okulu bitirmiş olmaları şarttır. Orta II ve III üncü sınıflara girecek olanlar bu sınıflara terfi ettiklerine dair tahsil vesikası veya şehadetname göstereceklerdir.

5 — Hangi sınıfa istekli olursa olsun iki yıldan fazla tahsili terketmiş olanlar ve evvelce gedikliden veya askeri okullardan çıkarılanlar alınamazlar.

6 — Kayseride Gedikli Erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfile Kırıkkalede San'at gedikli hazırlama orta okulunun I inci sınıflarına köylü istekli, Ankara Musiki gedikli hazırlama orta okulunun 1 inci sınıfına musikiye hevesli şehirli istekliler alınır.

7 — Yukarıdaki şartları haiz istekliler 10 hazirandan itibaren bulundukları yerin Askerlik Şubesine müracaat ederek diğer kaydikabul şartlarile müracaat yollarını öğrenmeleri ilân olunur. «1732» (4351)

İç ve dış *BASUR MEMELERİNDE*, Basur memelerinin her türlü iltihablarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde,

REKTA

PATI şifayi temin eder.

Göçmen Evleri İnşa Ettirilecek

İzmir İskân Müdürlüğünden:

1 — Vilâyet dahilinde kerestesi İskân dairesince verilmek vesair malzeme ve bütün işçiliği müteahhidine aid olmak üzere Urla kazası merkezinde 100, Bergamanın Kınık nahiyesi merkezinde 40, Kınık nahiyesine merbut Dündarlı köyünde 40, Zeytindağ nahiyesi merkezinde 15, Sığancı köyünde 26 ve Dikili kazası merkezinde 30 göçmen evinin inşası 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanunu mucibince 5/6/940 tarihinden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

2 — Yaptırılacak evler 8 No.lı kârgir tiptir. Urlada yapılacak 100 evin beheri 599 lira 48 kuruştan muhammen keşif bedeli mecmuu 59948 lira ve diğerlerinin beheri 475 lira 78 kuruştan cem'an 71842 lira 78 kuruştur.

3 — Bu inşaatın umumu birden ihale edileceği gibi ayrı ayrı da verilebilir. Ancak gerek umumuna birden gerek bir kaç mevkie talib olanların yukarıda mevki ve adedleri yazılı inşaat yerlerinde yapılacak evlerin mecmuu üzerinden her yer için ayrı ayrı tekliflerde bulunmaları şarttır.

4 — İhale 21/6/940 günü saat 10 da İzmir İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon tarafından yapılacaktır.

5 — İsteklilerin % 7,5 tan muvakkat teminatlarile 2490 sayılı kanun hükümlerine göre icab eden vesaik ihale günü muayyen saatten evvel Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilmesi halinde vukua gelebilecek teehhür nazarı itibara alınmıyacaktır.

6 — İşbu inşaata aid plân ve evrakı sairesi hergün İzmir İskân Müdürlüğünde görülebilir. (4685)

Kırklareli P. T. T. Müdürlüğünden:

1 — Kırklareli Dereköy nahiyesi Kurudere devlet ormanlarından kesilmek ve müretteb bulundukları mahallere teslim şartile idari ve fenni şartnamesindeki evsafı havi altı metre tulünde (700) aded meşe cinsinden telgraf direği açık eksiltme usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (3600), muvakkat teminat (270) lira olup eksiltmesi 21/6/940 cuma günü saat 14 te Kırklareli P. T. T. müdiriyet binasında yapılacaktır.

3 — İsteklilerin muvakkat teminat mektubu veya banka mektubu, Ticaret odası vesikası ve müteahhidlik vesikasile o gün ve mezkûr saatte komisyonda bulunmaları.

4 — İdari ve fenni şartnameler Kırklareli P. T. T. müdürlüğünde parasız verilir. (4680)

GRİP BAŞ ve DİŞ AĞRILARI
NEVRALJİ-ARTRİTİZM-ROMATİZMA
KAŞE

NEOKALMINA

ALINIZ

YENİ ÇIKTI

ÜÇ ETEKLİ KIZ

Her kitabcıda bulunur. Fiatı 50 kuruştur.

İlân Tashihi

Mudanya Belediyesinden:

Cumhuriyet gazetesinin 4, 6 haziran 940 tarihli nüshalarında neşrolunan 250 ton lâvemarin kömürünün muhammen bedelinin sehven 1360 lira olarak yazıldığı görülmüştür. Halbuki beher tonu 13 lira 60 kuruştan olmak üzere muhammen bedelinin 3400 lira olduğu tashihen ilân olunur. (4686)

Caddebostan Gazinosu

Bayan AYTEN idaresinde

Bugün: MATİNE DANSAN

Yalova Kaplıcalarından:

I — Monte edilmiş «Verdenisastion» cihazının noksanlarının ikmali

II — «İnkalation» cihazının montajı

III — Yemek asansörlerinin ıslahı

IV — Otel asansörlerinin ıslahı.

Yukarıda yazılı işler toptan ve ayrı ayrı pazarlıkla yaptırılacağından isteklilerin bu işlerden ehliyet vesikalarile birlikte haziranın 15 inci gününe kadar Kaplıcalar Müdiriyetine tekliflerini bildirmeleri. (4727)

Bir Aşçı Aranıyor

Müessesemizin Guleman'daki işletmesinde memurin kantininde çalıştırılmak üzere alafranga ve alaturka yemek bilen tecrübeli bir aşçıya ihtiyac vardır. Tenvir, teshin ve oda işletmece temin edileceği gibi liyakatlerine göre ayda 65,— liraya kadar ücret verilecektir.

Kantin mutfağını kendi hesabına işletmek teklifleri de nazarı dikkate alınabilir.

Vagon-Lit ve büyük otellerde çalışmış olan aşçılar tercih olunur.

Taliblerin tercümei hallerini, varsa bonservis suretlerini ve bir de fotoğraflarını:

«Etibank Şark Kromları İşletmesi - Maden»

adresine göndermeleri lâzımdır.